MAR 26 1956

APR - 3 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by the Daugavas Vanagi. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S, Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, MARCH 24, 1956

LATVIJA

AMERIKĀ

24./457. n-rs SESTDIEN, 1956. GADA 24. MARTĀ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanagi. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

AEN prasa brīvas vēlēšanas apspiestajās valstīs

IZAICINĀJUMS PADOMJU SAVIENĪBAI

Apspiestās Nācijas, Ņujorkā. — Padomju Savienība nevarētu pārliecinošāk pierādīt Staļina noziegumu patiesīgumu, kā nekavējoties atbrīvojot ungāru kardinālu Midcentiju un tūkstošiem slepkavību upuru — Ņujorkā deklarēja Apspiesto Eiropas Tautu Asambleja, kas savam izaicinājumam Maskavai nolēmusi meklēt oficiālu atbalstu Vašingtonā un Strasburgā. Strasburgā no 12.-15. aprīlim paredzēta Apspiesto Nāciju asamblejas sēde vēl pirms Eiropas Padomes sanāksmes, kas arī pulcēsies Strasburgā.

Abās Strasburgas konferencēs no Sav. Valstīm Apspiesto Eiropas Tautu Asamblejas delegāciju vadīs tās priekšsēdis Dr. Vilis Māsēns, kuŗu uz Eiropu pavadīs rumānis Brutus Koste un pa vienam reprezentantam no visām deviņām minētajā asamblejā ietelpošajām nācijām.

Dr. V. Māsēns, kas tuvākajās dienās apmeklēs Vašingtonu, lai par minētiem jautājumiem apspriestos ar Sav. Valstu ārlietu ministrijas pārstāvjiem, Ņujorkā izteicās: Ja, pastāvošai iekārtai Padomju Savienībā rodas kādas grūtības atrast visus Staļina noziegumu pierādījumus, Apspiesto Eiropas Tautu Asambleja būs gatava uzņemties iesniegt padomju valdībai plašu politisko cietumnieku sarakstu no katras asamblejā ietelpošās nācijas.

Politisko ieslodzīto atbrīvošana ir tikai viena Apspiesto Eiropas Tautu Asamblejas izaicinājuma daļa Padomju Savienībai. Izaicinājuma otrā daļā asambleja pieprasa starptautiski pārraudzītas brīvas, nacionālas vēlēšanas visās apspiestās Vidus- un Austrumeiropas valstīs.

NĒRU SADOD RIETUMIEM

MINISTRU PREZIDENTS NĒRU INDIJAS PARLAMENTĀ UZBRŪK RIETUMU MILITĀRĀM ALIANSĒM

Jaundelhi. — Neitrālais Indijas ministru prezidents Nēru, kas nepārtraukti cīņo starp Rietumiem uń Austrumiem, nespēdams apstāties sētas nedz vienā, nedz otrā pusē, šīs nedēļas vidū uzrunāja Indijas parlamentu un pat viņam neparasti asos vārdos nosodīja Rietumu dažādās militārās alianses.

Indijas ministru prezidents deklarēja, ka Rietumu atbalstītās un pārstāvētās militārās alianses ir lielākais drauds pasaules mieram un jo sevišķi Indijas mieram. Nēru lika saprast, ka viņa nesenās sarunas ar Rietumu ārlietu ministriem viņa nostāju šai jautājumā nav mainījušas. Tikai dažas stundas pēc sava asā uzbrukuma Nēru paziņoja, ka akceptējis prezidenta Eizenhauera aicinājumu viesoties Vašingtonā šī gada vasarā. Cik zināms, Nēru paredzējis ierasties Sav. Valstīs jūlija mēneša pirmajās dienās.

Staļina nosodīšanas akcija turpinās

No Padomju Savienības pienāk ziņas, ka visā valstī stipri attīstoties Staļina nosodīšanas kampaņa. Maskavas fabrikās sākušies mitiņi, kuŗos strādnieki pieņem rezolūcijas, un paraksta petīcijas valdībai, lūdzot Staļina iebalzamētās mirstīgās atliekas aizvākt no Mauzoleja Sarkanajā laukumā. Dažās rezolūcijās strādnieki lūdz mainīt nosaukumus uzņēmumiem, kas nes Staļina vārdu.

Notikumi attīstoties varbūt daudz straujāk, nekā to bija paredzējis Hruščevs tanī brīdī, kad izziņoja Staļina „gāšanas" akciju.

No diplomātiskiem avotiem ziņo, ka Maskavā esot saspīlēts stāvoklis, taču ārēji dzīve gan ritot normāli.

Tagad nav vairs šaubu, ka Kaukāzā notikuši nemieri, ne tikai Tiflisā, bet arī Erivānā, Sočos, Bakū u. c.

Valdība izdevusi rīkojumu nemierus novērst.

STAĻINA PĒDĀS

GRŪZIJAS REPUBLIKĀ IZSLUDINĀTS IZŅĒMUMA STĀVOKLIS. SARKANARMIJA UZSĀKUSI STAĻINA SIMPATIZĒTĀJU MASVEIDĪGU APCIETINĀŠANU

Berlīnē. — Rietumvācēju sasniegušas ziņas, ka Staļina dzimtenē Grūzijā uzsākta masveidīga agrākā diktātora simpatizētāju apcietināšana pēc protesta demonstrācijām Tiflisas ielās, jo tās bija vērstas pret jaunās valdības uzbrukumiem Staļinam. Līdz šim jau esot apcietinātas vairāk kā 3000 personas.

Grūzijā protesta demonstrācijas acīmredzot bijušas visai iespaidīgas, jo pat padomju ziņu aģentūra TASS atzīst par nepieciešamu paskaidrot, ka uz Grūziju nosūtīti 5000 komūnistu „lietpratēju," kuŗu pienākums būtu grūziņiem izskaidrot valdības pašreizējās politikas maiņu attiecībā uz Staļinu.

Grūzijas protesta demonstrācijām sākoties, Rietumus sasniedza nepārbaudīta ziņa, it kā pats maršals Vorošilovs būtu devies uz Tiflisu, lai vadītu nemieru apspiešanu. Ziņa par Vorošilovu tagad gan noklususi, toties tās vietā nākušas divas citas un proti, ka Grūzijas militārā komandanta pienākumi būtu uzticēti maršalam Sokolovskim un, ka, demonstrācijām sākoties, uz Tiflisu iespējami lielākā ātrumā devies aizsardzības ministrs maršals Žukovs. Rietumu diplomātiskiem pārstāvjiem saka, ka biļetes braucienam uz Tiflisu nav dabūjamas.

Jāpiezīmē, ka grūzīņi bija pēdējie, kas visvairāk pretojās komūnismam. Tāpēc domājams, ka nemieriem Grūzijā, ievērojot lielās demonstrantu masas, tagad ir nacionāla nokrāsa.

GARĪGAJĀ KONCERTĀ TORONTO

1. ev.-lut. draudzes koris koncertē sv. Andreja baznīcā. Pa kreisi solists B. Piekalnītis, pa labi diriģents A. Strombergs J. Kreiļa uzņ.

KAD PĀRCIRTĪS GORDIJA MEZGLU?

Arabu tautas un Izraēla. — Eizenhauers vilcinās dot ieročus žīdiem.

Šis gads iesākās ar nepārredzamu chaosu starptautiskajā politikā. Ja šodien ieskatās dziļāki pasaules politikas verdošā katlā, tad pilnīgi negribot mūsu prāts aizklīst nesenā pagātnē, un atmiņā nāk visi tie absurdie nolīgumi un aģērnības, kādas Otrā pas. kaŗa beigās un pēc tam tika nolīgtas agrāko sabiedroto un tagadējo sacensoņu starpā, par pasaules sadalīšanu politisko, saimniecisko un miltāro interešu sfairās. Tāpat nāk prātā brīdis, kad nodibināja Izraēlas valsti, un 1948. g. izbeidzās Anglijas mandāts Palestīnā. Tika padzīti apm. nepilns milj. arabu, kuŗi vēl šodien klīst kā trimdinieki bez mājām, bez dzimtenes un cieš nabadzību un badu. Neviens par tiem nerūpējās un neinteresējās visus šos gadus. Tāpēc nav nekāds brīnums, ka tie šodien kļuvuši par visu arabu apvienošanās un cīņas simbolu. Viņu liktenis ir kļuvis par baiļu rēgu visu arabu tautu acīs nākotnē. Tanī laikā, kad dzima Izraēlas valsts, Rietumu valstsvīri nenojauta un nedomāja, kādu politisku kļūdu tie izdara. Turpretī tie, kas cīnījās par Izraēlas dzimšanu, jau tad sapņoja sapni par Lielizraēlu.

Vai šodien Rietumu politikas vadītāji var ko pārmest arabu tautām? — Neko! Arabi iet savu dabisko ceļu, un tas šodien ir tikai viens: apvienoties un apbruņoties, lai tad, kad Izraēla sāks reālizēt savus plānus, varētu aizstāvēties pret to un cīnīties pret arabu tālāku atspiešanu cietzemē u. t. t. Nepatīkamākais un savādākais šinī brīdī ir tikai tas, ka Kremlis, pateicoties savai elastīgai politikai, ir pārmetis veikli kūleni un šodien piegādā ieročus arabiem, iegūstot reizē ar to arī simpatijas arabu tautas. Kas pie tā vainojams? — Ne jau Kremlis, jo tas bija, ir un būs Kremļa mērķis. Arabi? — Nē! — Ko tad arabiem bija darīt? Gaidīt un mierīgi noskatīties, kā ASV līdz zobiem apbruņo Izraēlas armiju? Tādā situācijā Izraēla jau pa šī laika īso valdīšanas periodu ir nelegāli ieguvusi klāt jaunas teritorijas uz arabu tautu ač

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

MĀCĪBAS „REVĪZIJA"

Ievadot Ļeņina un Staļina pasaules iekarošanas mācības tēzu „revīziju," Chruščevs kompartijas 20. kongresā deklarātīvi paziņoja, lai visa cilvēce dzird un tic, ka komūnisms kļuvis tik spēcīgs un varens, ka tam no kapitālistiem nekādas briesmas vairs nedraudot. Un tūdaļ arī pieteica, ka Ļeņina — Staļina karu un revolūciju tezes, uz kurām līdz šim balstījās pasaules iekarošanas reālizēšana, tagad novecojušās. Pasaulē esot radušies vareni sociālie un politiskie spēki, kuru rīcībā esot spēcīgi līdzekļi karus novērst, kāpēc „tatālā nepieciešamība" karot viņu mācībā atmesta.

Te jāatgādina, ka K. Marksa pasaules komūnizēšanas teorijā ir pamatatziņa, kurā noteikts, ka proletāriāta uzvara panākama vai nu bezasiņu parlamentārā ceļā ar kapitālismu, izmantojot vēlēšanu tiesības, vai arī revolūcijas ceļā lietojot fizisku varu, K. Marksa šīs savas tezes otro daļu atzinis par izdevīgāku, jo varmācības ceļā mērķi varot sasniegt ātrāk. Tāpēc arī Ļeņins atzina tikai tezes otro daļu, jo viņš bez tam vēl bija pārliecināts, ka imperiālisma laikmetā kari nenovēršami un revolūcijas, kurās jāuzvar proletāriātam, ir šo karu nenovēršamās sekas. Šī viņa atziņa bija viens no iemesliem, kas 1903. g. Krievijas sociāldemokratus (komūnistu partijas tad vēl nebija) sašķēla boļševikos — Ļeņina piekritējos, kas bija vairākumā, un Martova meņševiku (mazākuma) grupā, jo pēdējie izvēlējās parlamentāro ceļu. Un šobaltdien sociāldemokrati visā pasaulē vēl pieturās pie šīs atziņas. Ar to nu, atmetot Ļeņina — Staļina varmācības tezi. Chruščevs grib atjaunot kopīgu cīņas fronti ar sociāldemokratiem brīvajās valstīs. Aģimredzot arī viņš atzinis, ka komūnisma izraisīto naidu un tautu pretestību — ar ieroču varu nav iespējams lauzt.

Kad pēc Ļeņina nāves pie varas Padomju Savienībā nāca Staļins, viņš Ļeņina varmācības tezi paplašināja: atzina, ka ne iekšējie spēki vien spēj izšķirt kādā valstī komūnisma nodibināšanu, padomju armijai tiem jāpalīdzot. Tagad, līdz ar Ļeņina tezi, atmesta arī šī Staļina mācība, kas komūnisma ekspansijā deva vislabākos panākumus, piem., Baltijā. Bet Staļins bija visuzticamākais Marksa ideju īstenotājs, jo nealzmirsa arī viņa augstāk min. tezes 1. daļu — ar verdzināto padomju tautu milzu līdzekļiem nepārtraukti atbalstīja komūnistu „parlamentāro cīņu" visā pasaulē. To pašu vēl šodien dara viņa mantinieki ar Chruščevu priekšgalā.

Staļins komūnismu nežēlīgi īstenoja 30 gadu. Dibinoties uz Marksa un Ļeņina tezēm — noslepkavoja un badā nomērdēja miljoniem cilvēku, pie kā viņam palīdzēja Molotovs, Chruščevs, Maļenkovs u. c. Slepkavojot un spīdzinot nevainīgus cilvēkus — viņi panāca to, ar ko šodien lielās Chruščevs — „komūnisma varenību." Un tomēr, Staļina vietnieks, resp. viņa mantinieki atsakās no šī pasaules iekarošanas īsākā ceļa, turpmāk izvēloties garāko un lēnāko!

Kāpēc? — Lūk, radušies kādi spēki, kas karus novēršot, kaut gan visapkārt plosās daudzi mazi kariņi. Bet savas runas turpinājumā viņš atklāja tiešo patiesību: paliekot pie K. Marksa parlamentārās tezes, gluži netikšot atmesta arī karošana un revolūciju rīkošana. Tātad formāli tikai vārdu spēle uz papīra, bet faktiski nekas nemainīsies. Un Staļina praksi mantinieki jau turpina 3 gadus, piem., Vietnamā, tāpat apgādājot Ēģipti ar ieročiem, iefiltrējoties Indijā, arābu zemēs u. c.

Bet ja nu Chruščevs tagad nolād Staļinu un „atmasko" viņa zvērības, soloties labot tirauna pielaistās kļūdas, tad taču vispirms, ja viņa vārdiem būtu kaut daļa patiesības, Padomju Savienībai vajadzētu atbrīvot Baltijas valstis, kas okupētas Staļinam vienpusīgi lauzot miera u. c. līgumus ar šīm valstīm. Maļenkovs taču bija tas virs, kas Staļina uzdevumā Kremlī izplānoja Baltijas valstu nelikumīgo okupāciju, ko reālizēja armija. Vai arī, ja komūnisms kļuvis tik spēcīgs, kā apgalvo Chruščevs, viņš to varētu „pierādīt", sabiedrotō pārraudzībā likumīgi sarīkojot Baltijas valstīs šo tautu plebiscītu — par vai pret komūnismu un padomju okupāciju.

Bet tas, protams, ar Staļina mantinieku „labo gribu" nenotiks.

Tāpēc Apspiestajām Nācijām vajadzētu iesniegt lielvalstu valdībām memorandu, prasot atbrīvot Baltijas u. c. valstis.

J. V-ls

NO IZCEĻOTĀJA PAR VĀCU ZEMES ARĀJU

„Še jau nav man paliekama vieta," jo bieži dzirdēts teicien Rietumvācijas latviešu vidū. Daudzi vēl cer, ka varēs izceļot.

Dažiem simtiem pēc „lielā izceļošanas viļņa" tas izdevies, bet vēl vairāk ir tādu, kas gadu tecējumā loti vīlušies un domai izceļot atmetuši ar roku. Šīs divi grupas ir valdošās latviešu vidū Vācijā.

Tie, kas cer no Vācijas izkļūt, bieži vien jau tagad dzīvo „aizjūras gaisa tvanā." Viņu uzskats ir, ka šinī krastā par dzīvi maz jādomā, „jo jāpārdod nopirktās mantiņas jau būs tā vai tā vāciešiem." Labi bijis tiem gaidītājiem, kas beigās tomēr piedzīvojuši aizbraukšanas brīdi. Sāpīgi tiem, kas gan gaidījuši, bet nav varējuši no šīs zemes izkulties. Nereti šie laudis sevi strostī: „Kur man bija tas prāts, ticēt humānitātei." Ja nebūtu pārāk ticējis izceļošanai, pēdējos gados būtu strādāts, nopirkts daudz kas. Jo ar aizbraukt cerētāju „svētīgo" uzskatu — ne akmeni pacelt no vācu zemes — slimo vēl šodien sava grupiņa tautiešu. Slimība, protams, atstājusi un vēl atstāj savas sekas.

Pareizāki darījis vidēju gadu latvietis, kas cēlies no Ziemeļlatvijas zemnieku cilts. Vilšanos izceļošanas akcijā viņam vieglāk bijis pārvarēt, sēžot uz traktora un aparot vācu zemnieka tīrumus. Šos tīrumus viņš ar un ecē vēl šobrīd, un, varbūt, ir laimīgs, ka savā laikā nav sevišķi ticējis 20. gadu simteņa cilvēcībai. Jo — liekas gan, ka ja jaunais latvietis derīgs vācu tīrumiem, viņš derīgs būtu arī Amerikas prērijām, kaučū viņam sinepju graudiņa lielumā apkaļķojums kreisajā plaukstā...

Bet tāda jau ir pašreizējā pasaule un cilvēki.

Mks.

VAIRĀK MĀJU 1956. GADĀ

Namdaŗi Kanadā gatavojas paveikt rekorda skaitu jaunu māju celšanā.

Pēc divu mēnešu elpas atvilkšanas ziemā tie tagad atzinuši, ka viņu galvenā problēma ir zemes,— ne pircēju trūkums.

Uzmetot ātru skatu māju tirgum visā valstī, redzams, ka ap 1956. g. janvāri pārņemts apdzīvošanai, 2,6 — 3 proc. vairāk gatavu māju nekā tanī pašā mēnesī 1955. gadā.

EIROPAS VISTĀM SALST

Aukstais laiks nopietni ietekmējis Eiropas vistu dējību.

Sakarā ar to Kanadā dētām olām pavērsies plašāki pasaules tirgi, dodot, varbūt, iespēju pacelt iekšzemes olu cenas priekšpavasarī.

LIELĀKĀ LATVIEŠU DRAUDZE MIČIGĒNĀ

Latviešu ev.-lut. draudzes gada sapulce Grand Rapidos

4. martā pēc. pulkv. Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojuma Immanuela baznīcā šī dievnama apakšējā zālē sanāca Grand Rapidu un apkārtnes ev.-lut. draudzes kopsapulce, lai atkal uz 2 g. ievēlētu draudzes pārvaldes orgānus, vienotos par draudzes saimniecību un pārrunātu dažus svarīgus jautājumus. Sapulcē no 543 pilntiesīgiem draudzes locekļiem piedalījās 76, bet tuvojoties vēlēšanām, daudzi kļuva nevaļīgi un skaits saruka uz pusi, pie kam beigu cēlienā zālē varēja saskaitīt tikai pāris desmit personu. Tātad to, kas vēlētos strādāt sabiedrisku darbu, palika pavisam maz. Tāpēc krietnu skaitu amatpersonu nācās ievēlēt no tiem, kuŗi sapulcē neatradās.

Par sapulces vadītāju ievēlēja A. Jansonu, par sekretāru J. Sproģi. Vispārēju pārskatu par padomes un valdes darbību pag. 2 darbības gados sniedza padomes priekšsēdis arch. J. Leimanis. Viņš atzīmēja, ka draudzes dzīve garīgā un materiālā ziņā gājusi augšup, budžets izpildījies loti labi, ūtrais atlikums 1955. g. $749.87, vai kopā ar iepriekšējo gadu — $1.155,10. Pag. g. pavisam ieņemts $8.748,55. Draudzē pašreiz skaitās (ieskaitot kopas Grand Hēvenā, Hastingā un Leikvjū) 825 locekļi.

Arī nāk. g. budžets sastādīts reāli, saskaņojot ienākumus un izdevumus nepalielinot nodevu likmes un maksājumus, kas arī turpmāk paliek $1.00 no persona. Ziņojumus sniedza nozaŗu vadītāji un kasieris J. Jansons. Pārskatus par kopu darbību nolasīja sekretārs A. Eversons, par bērnu vasaras kolonijas darbību un tās noorganizēšanu š. g. vasarā informēja A. Valdmanis. Dāmu komitejas darbu raksturoja A. Jansone. Skolas pārzinis V. Lībants ziņoja, ka latviešu skola darbojusies labi. Skolēnu skaits nedaudz samazinājies un pašreiz ir ap 90. Taču piezīmēja, ka skolotāji darbā pagurstot, vecāki dažkārt izcīnot cīņu ar bērniem, kuŗi, ja dabūjot virsroku, no skolas aizejot. Skolai esot nepieciešams liels morāls atbalsts no vecākiem un sabiedrības. Skolā bijis kāds dziļi nožēlojams gadījums: tajā ieradušies daži skolēni un paziņojuši, ka viņi ar vecākiem ieguvuši šīs zemes pavalstniecību, mainījuši uzvārdus un latviešu skolu turpmāk vairs neapmeklēs.

Draudzes jaunatnes pulciņa darbību raksturoja prāv. J. Ozols. Tajā 46 dalībnieki, sanāksmes caurmērā apmeklējuši 18. Noturēti referāti un jaunatnes paškdarbība bijusi dzīva un rosinoša. Par Vidienes mācītāju un draudžu darbinieku konferenci Kalamazū pag. gadā pastāstīja A. Jaunais. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza O. Kreitāls, kuŗa atzinums bija, ka valde saimniekojusi pareizi un darbība bijusi priekšzīmīga. Sapulce pieņēma valdes un revīzijas komisijas ziņojumus, tāpat 1956. g. budžeta projektu, kas sabalansēts uz $7.215. Sapulce akceptēja algas paaugstinājumu draudzes mācītājam no 200 uz 250 dol. mēnesī un atvēlēja skautiem un gaidām $20. Klātesošie tika iepazīstināti ar māc. P. Ķirsona piesūtītās vēstules saturu. Tā domāta ievietošanai amerikāņu laikrakstos, lai protestētu pret šīs zemes garīdznieku biežo viesošanos Padomju Savienībā.

Draudzes padomes locekļu skaitu palielināja no 15 uz 21. Tajā ievēlēja: J. Leimani, A. Valdmani, J. Jansonu, A. Eversonu, P. Kalniņu, A. Jauno, E. Pētersonu, K. Tālbergu, J. Miezi, V. Fricsoni, N. Subinu, V. Libantu, V. Graubi, K. Spolīti, V. Pogu, J. Brūni, Fr. Valdmani, O. Jirgensonu, H. Ķerpi, V. Puriņu un K. Puriņu. Dāmu komitejas izraudzīšana jau bija pavisam grūta. Beidzot izdevās sastādīt prezidiju ar V. Libanti, Cūbiņu, Lejiņu, Graubi un Zviguli. Revīzijas komisiju ievēlēja iepriekšējā sastāvā: O. Kreitālu, Ed. Sliedi un A. Grīnbergu, lai gan neviens no viņiem klāt vairs nebija. Zīmīgas pārrunas izcēlās beigās par baznīcas iegādi. Nekustāma īpašuma fondā tagad $3.330, kas, kā to konstatēja daži sapulces dalībnieki, vēl ir pārāk maza summa, lai varētu stāties pie baznīcas pirkšanas.

K. Tālbergs atzīmēja, ka draudzes locekļiem esot piesūtīti uzsaukumi, vēlāk ikviens saņemšot arī anketu, lai tādā veidā izdarītu nobalsošanu un izbeigtu neauglīgo čukstēšanu. Liekas, ka nekustama īpašuma vajadzību neviens no sapulces dalībniekiem, kas vēl atradās zālē, neapšaubīja, jo tas dotu telpas dievkalpojumiem, skolai un citiem draudzes iestādījumiem. Par baznīcas un skolas īri vien tagad izdod ap 1200 dol. gadā, nemaz nerunājot par daudz citām neērtībām un vajadzībām. Konkrētus lēmumus šinī jautājumā nepieņēma.

Ja arī Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze pēc zināma laika iegūs savu dievnamu, tad Grand Rapidu latviešu kolonija, kuŗā ir apm. 1200 iedzīvotāju, varēs lepoties ar trīs baznīcām. Tādas jau ieguvušas Vienības un Latviešu katoļu draudze, saprotams abas ar sinožu atbalstu.

Piezīmējams, ka Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze ir lielākā no visām latviešu draudzēm Mičigēnā. Draudzes locekļi savas nodevas kārtojuši loti labi un daudzi pasākumi reālizēti ar atzīstamām sekmēm, kas draudzes dzīvi nostiprina un ceļ.

V. Zirnītis

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 650 Dupont St., tel. LE 4-5196.

AUGUSTDORFAS ĢIMNAZISTE ŅUJORKĀ

Viena no pēdējām iecelotājām ASV, kas apmetusies uz dzīvi Ņujorkā, ir slaidā tumšmate Solveiga Sproģe. Šī latviešu jaunava ir tipiska trimdā augušās mūsu jaunatnes pārstāve. Viņas personība veidojusies gan latviešu, gan vācu vidē. Solveigai bija 7 gadi, kad viņa atstāja Latviju un savu dzimto pilsētu Valmieru. Viņa beigusi vācu pamatskolu Lībekā, pēc tam iestājusies latviešu ģimnazijā Augustdorfā. Šis mācību gads ģimnazijā bija jāpārtrauc, jo nācās izceļot uz ASV. Solveiga, nodomājusi nobeigt savu vidusskolas izglītību vakarskolā. Tātad viņas personības veidošanās turpināsies arī amerikāņu vidē.

Kādus iespaidus šī jaunava paņēmusi līdzi no Augustdorfas ģimnazijas — vienīgās latviešu vidusskolas brīvajā pasaulē? — Viņai patikusi latviskā atmosfaira un mācības latviešu valodā. Bijis žēl šķirties no skolas biedriem, ar kuriem pavadījusi kopā divarpus gadus. Ģimnazijas direktoru Dreimani skolēni loti iecienījuši. Augustdorfā mācās latviešu jaunieši ne tikai no dažādām Vācijas malām, bet arī no Zviedrijas un Francijas. Taču dzīvei Augustdorfā esot arī savas ēnas puses, pirmkārt, vājais uzturs. Internātā pēdējā maltīte dienā esot plkst. 4 pp. Skolēni, kam nauda, tad pērkot sev kādu ēdamo. Tas liecina, cik nepieciešami ir latviešu ziedojumi Augustdorfas ģimnazijai. Kas vēl Solveigai nav patīcis Augustdorfā, ir izklaidēšanās trūkums. Augustdorfas nometne atrodas tālu no pilsētas, paretam tur notikušas kino izrādes un dažreiz skolas sarīkojumi, un tas arī bijis viss.

Kas viņu visvairāk pārsteidzis Ņujorkā? Protams, augstais dzīves standarts. Salīdzinājumā ar Vāciju, latviešu sabiedriskā dzīve Ņujorkā esot loti aktīva. Uz visiem sarīkojumiem nemaz nevarot aiziet. Vērojot latviešu jaunatni šeit, Solveiga atzīst, ka Vācijā tā esot disciplinētāka.

Bet kā ir ar asimilēšanās problēmu? Atsevišķus gadījumus, kur latviešu jaunieši iekļaujas citas nācijas dzīvē un atstāj novārtā savas tautas tikumus, viņa novērojusi kā Vācijā, tā ASV, bet tie esot atsevišķi gadījumi. Daudzi latviešu jaunekļi Vācijā apreceājušies ar sveštautietēm, turpretim meitenes ar vāciešiem precoties daudz mazāk. Solveiga grib palikt uzticīga savai tautai, lai arī kuŗā zemē tā dzīvotu. Brīvajā laikā viņas mīļākā nodarbošanās ir latviešu grāmatu lasīšana. Tagad viņa krāj naudu, lai nopirktu sev televīzijas aparātu.

Drīz pēc ierašanās Ņujorkā Solveiga iestājās darbā Prinča un Berlinga foto laborātorijā, lai iemācītos fotolaboranta amatu. Tas ir latviešu uzņēmums, kuŗa visi darbinieki latvieši. Šī uzņēmuma darbība saistīta ar kādu latviešu izgudrojumu, proti, Minox mazkameru, ko pirms kaŗa ražoja VEF Rīgā. VEF ieguva Minox patentu no kāda vāciešu Capa, bet latviešu inženieriem bija jāatrisina daudz problēmu, iekām Minox aparāti varēja parādīties tirgū. Līdz ar komūnistu iebrukumu daudzsološais pasākums sabruka. Tagad Minox aparātus ražo Veclārā, Vācijā. Minox pārstāvība ASV attīsta sekmīgu darbību, lai šeit izplatītu Minox aparātus. Un tiešām, nopēmēju skaits ar katru gadu tiem pieaug. Ar Minox aparātiem uzņemtās šaurfilmas no Amerikas nonāk attīstīšanai un kopēšanai Prinča un Berlinga foto laborātorijā, kuŗā tagad strādā bij. Augustdorfas ģimnaziste.

Solveiga Sproģe savā jaunajā darba vietā.
Foto B. Rozītis

KANADĀ TORONTO

Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes Toronto padomes sēde, kuŗā piedalījās arī revīzijas komisijas locekļi, notika 17. martā. Ievēlēja draudzes amatpersonas nākošajam darbības gadam. Visi valdes locekļi tika izraudzīti pienākumiem, kādus tie jau pildījuši. Par padomes priekšsēdi ievēlēja A. Vanagu; par viņa vietniekiem — J. Rolavu un Ž. Rutenbachu, par kasieri — K. Vītiņu, par sekretāru J. Galeju un sekretāra vietnieku J. Konci. Draudzes revīzijas komisija konstruējusies šādā sastāvā: pr-dis K. Tannis, pr-ža vietnieks P. Puļķis, sekretārs J. Liepiņš.

Pārrunājot vispārējos ar draudzes dzīvi saistītos jautājumus mācītājs A. Lūsis ziņoja, ka trešās draudzes dibināšanā Toronto un jaunās dievkalpojumu kopas izveidošana — nekādas jūtamas pārmaiņas sv. Jāņa draudzes darbā un sastāvā nav radījusi. No draudzes, izņemot draudzes zīmes, pagaidām izstājušies 14. Bet tajā pašā laikā (no janvāŗa mēneša) draudzē iestājušies 43 jauni locekļi. Iepriecinoša parādība ir arī tā, ka samērā kupls skaits draudzes locekļu, kas pēdējos gados bijuši samērā kūtri savu saistību kārtošanā, pēdējā laikā parādījuši labu gribu nest materiālus upuŗus draudzes darba turpināšanai.

Ar pateicību Padome pieņēma 1. ev.-lut. draudzes koŗa piedāvājumu aprīļa beigās dziedāt garīgā koncertā sv. Jāņa baznīcā. Šī koncerta atlikums paredzēts sv. Jāņa draudzes dievnama iegādes fondam. Koncertu nolēma saistīt ar liturģisku dievkalpojumu, neņemot noteiktu ieejas maksu, bet aprobežojoties tikai ar labprātīgiem ziedojumiem.

Nolēma 8. aprīlī, plkst. 6 vakarā rīkot dievkalpojumu jaunceltajā igauņu baznīcā. Šajā dievkalpojumā tiks iesvētīts skautu vienības karogs. Māc. A. Lūsis ziņoja, ka laikā no 20.-30. jūnijam viņš kā viens no 4 Ontario apgabala Misuri sinodes oficiālajiem delegātiem-mācītājiem piedalīsies šīs sinodes lielajā konferencē St. Paulā, Minesotā. Visus ar konferenci saistītos izdevumus sedz sinode. Padome piekrita mācītāja A. Lūša braucienam uz minēto konferenci.

Padomes sēde notika padomes locekļa I. Skrastiņa namā, jo šāda viesošanās pie atsevišķiem padomes locekļiem atzīta par apsveicamu tradiciju.

Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes dāmas pār dāmu komitejas pr-ci ievēlēja E. Ziplāni, par viņas vietnieci N. Riekstiņu. Pārējos dāmu komitejas amatos ievēlēja par sekretāri L. Kurcigu, kasieri E. Grīnbergu, mantzini M. Grundšteini un loceklēm N. Harpmani, I. Veldri un M. Medni. Palīdzības darbu pārzinās I. Soste. Dāmu komitejas revīzijas komisijā ievēlētas: F. Dzērvīte, G. Segle, M. Ankura, un I. Stagala.

Mācītāja A. Brieža telefons pēc 18. marta centrāļu maiņas ir — LE 4-8171.

Jaunais Baltijas Federācijas prezidijs 19. martā sanāca uz pirmo sēdi, un V. Upeslācis pārņēma savus priekšsēža pienākumus. Prezidijs nosprauda vispārējās līnijas nākošās darbības posmam un sīkāk pārrunāja 14. jūnija piemiņas dienas sarīkošanu. Domājams, ka atceres aktu rīkos Maseja zālē 10. jūnijā.

Ieejas kartes Borisa Piekalnīša atvadu koncertam, kas notiks 7. aprīlī, plkst. 8 sv. Andreja baznīcas zālē, iepriekšpārdošanā dabūjamas Callas, Lotus un Venus puķu veikalos un sv. Andreja baznīcas birojā.

Programmā paredzētas A. Kalniņa, A. Žilinska un Šuberta dziesmas un ārijas no Mocarta, Verdi u. c. operām. Pie klavierēm būs komponists T. Ķeniņš.

HAMILTONĀ

Mācītājs E. Pavasars Hamiltonā 14. martā atskatījās uz 50 nodzīvotiem mūža gadiem. Gavilnieku apsveikt ieradušies bija mācītāji A. Cops un A. Lūsis no Toronto, mācītājs E. Lange no Otavas un mācītājs V. Sēfers no Londonas.

E. Pavasars dzimis mācītāja ģimenē — tēvs bija Valmieras iecirkņa prāvests — mācījies Valmieras ģimnazijā, vēlāk studējis Latvijas universitātē Rīgā, un bijis mācītājs dzimtajā pusē, Valmieras draudzē. Kanadā mācītājs E. Pavasars vispirms darbojās Vinipegas latviešu draudzē, bet tad pārcēlās uz Hamiltonu. Krietns cilvēks un mācītājs, E. Pavasars arvien bijis iemīļots un cienīts savas draudzes gans. Pagājušā gada pavasarī mācītājs E. Pavasars svinēja 25 mācītāja darba gadu jubileju.

24. martā sv. Andreja baznīcas zālē Almas Mačas vakars.

1. aprīlī sv. Andreja baznīcas zālē Toronto latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas audzēkņu pēcpusdienā A. Brigaderes luga Maija un Paija.

7. aprīlī sv. Andreja baznīcas zālē B. Piekalnīša koncerts.

13. aprīlī Mednieku — makšķernieku biedrības biedru vakars, 10 Lansdowne Ave.

14. aprīlī Vecais pilskungs, DV teātŗa pirmuzvedums Karaliskā Ontario mūzeja teātŗa zālē, 100 Queen's Park.

15. aprīlī sv. Andreja baznīcas zālē komponista T. Ķeniņa studijas audzēkņu vakars.

15. aprīlī, pl. 5.00 TLB pēcpusdienas tēja ar filmu par Kurzemi.

21. aprīlī Vecais pilskungs (atkārtojums).

21. aprīlī TLB tautisko deju grupas Diždancis 8. gadskārtējais tautas dziesmu un deju vakars sv. Andreja baznīcas zālē.

28. aprīlī vīru koŗa Viesturs koncerts Parkdale Collegiate.

28. aprīlī Ītona auditorijā Martas Mac Vikares un Vaclova Verikaiša koncerts.

29. aprīlī sv. Andreja baznīcas zālē Pēteŗa Lielzuikas un Jāņa Niedras koncerts.

5. maijā Amerikas latviešu teātŗa Ņujorkas ansambļa viesizrāde Seši mazi bundzinieki.

12. maijā Kurzemes kapitulācijas atceres akts ar koncertu sv. Andreja baznīcas zālē.

18. maijā Ziedu balle Kolumbus zālē.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q., 5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAJADZĒTU PĀRDOMĀT!

Latvijas Amerikā redakcijai:

LA 14. marta n-rā ir raksts par notikumiem aiz dzelzs aizkara, kuŗā mūsu teātŗa mākslinieki Jānis Osis, Lilita Bērziņa un Jurovskis nosaukti par „trīs nodevējiem?"

Es nezinu, kas šo rakstiņu sastādījies, bet — man loti gribētos zināt, vai autors, ja viņam nebūtu bijusi laime izbēgt no dzimtenes (jeb arī dzimtenes mīlestība būtu stāvējusi pāri „mīlestībai uz sevi" un viņš būtu palicis Latvijā) nemēģinātu tur dzīvot iespējami ērtāk un labāk? Mēs visi esam tikai cilvēki — arī Osis, Bērziņa un Jurovskis. Viņi strādā darbu, kas tiem tuvs — teātŗa darbu — un spēlē, ko liek. Vai labāk būtu, ja Oša, Bērziņas un Jurovska vietā teātri spēlētu kāds Jeikovičs, Pakrovičs vai cits līdzīgs „tautietis" no pārrobežas? Šie trīs latviešu mākslinieki brīvajā Latvijā spodrināja mūsu teātŗa slavu — nemetīsim dubļus uz viņiem! Viegli ir tiesāt no šejienes, saucot citus par nodevējiem. Pavaicājiet mūsu tautiešiem Toronto, Montreālā un citur — vai viņi vēl ilgojas atgriezties savā mazajā dzimtenē? Ja būsit draugu barā un dzirdēsit viņu īstās atbildes — tās būs — nē. Vai mums šie labi situētie draugi būtu jāsauc par nodevējiem? Pārdomājiet! Un palūkojieties paši savās „baltajās dvēselēs." —

I. G., Kanadā

PRESES PILE UN 25 DOLARI

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sakarā ar Jūsu laikraksta 10. marta n-rā ievietoto LPB Kanadas kopas valdes sēdes atreferējumu, kuŗā pr-ce B. Senkēviča kategoriski noliegusi, ka man būtu solījusi 25 dol. samaksu par Preses Pīles 5. n-ra rediģēšanu, paskaidroju: Ja kopas valdes sēdē pag. gada 27. decembrī kopas priekšniece pa telefonu pateikusi Deksnim paldies par uzņemšanos vadīt Preses Pīles illustrātīvo daļu (ne rediģēšanu, kā nepareizi formulēts), tad tas nenozīmē, ka arī es par paldies esmu uzņēmies sagatavot visu balles izdevumu. Kā šī izdevuma redaktors, es apsolīju mākslinieku J. Deksnim par viņa zīmējumiem honorāru un lūdzu iesniegt rēķinu.

Pirms redakcijas darba sākšanas man ar kopas priekšnieci bija vairākas sarunas par balles izdevuma izveidošanu, kad arī pieprasīju 25 dol. honorāra par visa izdevuma sagatavošanu..

Ieilgušais strīdus vairs nav 25 dol. jautājums, kas būtu nostādāms tikai materiālo interešu plāksnē, bet tas tagad ir principiālas dabas, jo ar savu nostāju Kanadas preses kopas valde reizē nostājusies pret žurnālistu aroda interesēm kuŗas tai būtu jāaizstāv.

K. Sīdars

BIEDRU VAKARS

24. martā pēc DV Toronto nodaļas pilnas biedru sapulces turpat 123 Huron ielā paredzēts biedru vakars, kuŗā piedalīties laipni aicināti visi biedri.

Valde.

GIDRU PILSUMS no Vilzēniem meklē tēvs.

Lūdz rakstīt LA redakcijai, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

HARIJU un HERTU OTTO

no Bolderājas meklē vecāki.

Rakstīt: O. CELDOMA, 600 Indian Rd., Toronto, Ont., Canada
(392)

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

LIELDIENĀS ATCERĒSIMIES kaŗa invalidus, slimos, vecos laudis un trūkumcietējus. Ziedojumi iemaksājami: ASV — DV ASV kasierim vai vietējās DV apvienībās. Kanadā — 123 Huron ielā Toronto vai vietējās DV nodaļās.

DV ASV un KANADAS VALDES

UZ STAĻINA TRONA DRUPĀM

Tautas pretestība apdraud padomju iekārtu

II

SARKANARMIJA TAGAD

Aizsardzības ministrijas oficiozā Krasnaja Zvezda pēdējā laikā sāk arvien biežāk parādīties augstākās priekšniecības kliedzoši raksti par to, ka steidzīgi jāķeras pie seržantu un kareivju politiskās audzināšanas, stiprinot disciplīnu marksisma-ļeņinisma mācību garā. Šinīs rakstos tiek prasīta instruktoru un kareivju verdziska paklausība virsniekiem .Pulkv. Ladutjko, ģen. Aleksandrovs, ģen. Jefimovs u. c., lai stiprinātu disciplīnu kazarmās un mācību laukumos, pieprasa drakoniski sodīt kareivjus par katru visniecīgāko pārkāpumu.

Nav noliedzams, ka pēdējo 10 g. laikā uz tautas labklājības rēses Padomju Savienība izveidojusi smago rūpniecību un milzīgu moderni apbruņotu armiju. Karavīri esot arī priekšzīmīgi apmācīti „lādēt un šaut", **bet disciplīna, īpaši politiskā, vāja.** To skaidri pasaka augstāk min. autori armijas oficiozā, neatlaidīgi prasot bruņotajos spēkos izskaust brīvdomību, mūsu izpratnē — pasīvo pretestību, kas visplašākajās tautas masās ar augošu tendenci pulsē kopš Oktobra revolūcijas.

Šie raksti nepārprotami norāda, kādas galvassāpes „vadoņiem" sagādā tautas nerimtīgās brīvības alkas. Lai tās apklusinātu, nepārtraukti tiek darīts viss iespējamais. Armijas pāraudzināšanas vajadzībām tagad tiek izdoti pat 100 g. vecie Fr. Engelsa Militārie raksti. Šajos apcerējumos, kuriem nav nekā kopīga ar moderno kara mākslu, K. Marksa līdzgaitnieks pareģojis, ka kara gadījumā kapitālismam neizbēgami jāsabrūk proletariāta uzvaras gājienā. Un šīs vecās pasakas tagad jāiemācās no galvas miljoniem padomju jaunās paaudzes karavīriem, lai beidzot viņi sāktu ticēt, ka padomju tautu atbrīvošana no komūnisma jūga neesot vairs iespējama un nekad nenotikšot.

Tātad, apzinoties 2. pasaules kara laika sarkanarmijas morālā spēka mazvērtību, kā arī vērojot tagadējās armijas kareivju pieaugošo „brīvdomību", Chruščevs centīsies to novērst, pastiprināti mācot Marksa-Engelsa-Ļeņina baušļus un nesaudzīgi sodot zemākos karavīrus par katru sīkāko militārās un politiskās disciplīnas pārkāpumu.

Bet arī Staļins 30 gadus darīja to pašu, tikai — ar ļoti vājiem panākumiem. Tāpēc saprotams, ka Chruščevs, mainot taktiku visā valsts politikā, ieviesīs jauninājumus arī sarkanarmijā, jo tanīs pazīstos apstākļos, ar tām pašām metodēm un līdzekļiem tāpat viņam labāku panākumu nebūtu.

RUPNIECĪBA

Padomju S-bas pastāvēšanas laikā tās sociālistiskās saimniecības raksturīgie līdzgaitnieki ir lēnais darba temps un pārmērīgais brāķa procents rūpniecībā. Kāds padomju saimniecības labs pazinējs, kas pirms pāris gadiem pārbēdzis uz rietumiem, stāsta, ka kompartija vēl vienmēr cīnoties ar brāķa novēršanu, netiekot pie ražojumu kvalitātes celšanas un ražības intensitātes kāpināšanas. Tam esot divi galvenie iemesli: darba darītāju vienaldzība un ļoti lielās izstrādes normas, ko uzspiež valsts plānošanas iestādes. Lai uzņēmumu vadītāji nekristu nežēlastībā un varētu norēķināties, tie esot spiesti izgudrot visādus trikus un viltot skaitļus grāmatās. Tāpēc, sākot ar kurpnieku darbnīcu un beidzot ar valsts budžetu, visi skaitļi esot nepareizi. Ne uzņēmumi, nedz arī valsts vadība vairs lāgā nezinot, kas viņiem īsti ir un kas nav.

Papulārākie avoti, kas dod aptuvenu ieskatu izejvielu un saimnieciskā iespēju bagātajā milzu lielvalstī, ir padomju prese, radio un ārzemnieku delegācijas, kuras pēdējā gada laikā apceļo plašo Krieviju. Pēc šīm ziņām var spriest, ka Padomju S-bā ir daži lieluzņēmumi (ko rāda ārzemniekiem) ar stipri modernu iekārtu un labu kapacitāti, galvenokārt Maskavā un tās apkārtnē. Turpretim visi pārējie uzņēmumi kā Eiropas, tā Āzijas daļā darbojas ar 10 un vairāk gadu vecām mašīnām, kas pie darba darītāju lēnā tempa dod samērā vājus panākumus. Tāpēc Padomju S-ba, kā aizelsies bruņurupucis steidzas panākt tiesiskās lielvalstis, īpaši ASV. Par panākumiem var runāt vienīgi smagajā rūpniecībā, kas galvenokārt ražo ieročus un kara materiālus. Par to liecina produkcijas labā kvalitāte un kvantitāte. Bet šinī rūpniecības nozarē, ko ārzemniekiem nerāda, tiek arī ieguldīti vislielākie valsts kapitāli un darbā iesaistīti partijai uzticamākie ļaudis.

Ja tagad salīdzina Padomju S-bas sociālistiskās saimniecības vājos sasniegumus 38 g. laikā ar Rietumvācijas 10 gadu kolosālajiem privātsaimniecības panākumiem, kas izkūņojusies no drupu kaudzēm, tad komentāri par padomju bēdīgo stāvokli kļūst lieki. Bet Chruščevs nolēmis panākt Rietumus, pārņemot to tehniskos jauninājumus un darba metodes. Tāpēc sūta uz ASV, Angliju, Franciju u. c. savu speciālistu delegācijas. Pat sīksto sāncensi Maļenkovu Chruščevs izlaidis uz Angliju, nebaidēdamies no tā, ka viņa gāztais premjērs varētu neatgriezties. Maļenkovs, tagadējais padomju Elektrisko spēkstaciju ministrs, Anglijā iepazīstas ar britu spēkstacijām, to iekārtu un enerģijas izmantošanas racionālizācijas principiem.

Taču vislielākais šķērslis produkcijas celšanai ir tautas pasīvā pretestība. Tagad Chruščevs nolēmis to lauzt ar jauno taktiku. Tam nepārprotams pierādījums ir valdības dekrēts, ar kuru visā valsti samazināts darba laiks no 48 uz 46 stundām nedēļā, atstājot līdzšinējo izpeļņu. Ne jau tāpēc, ka rūpīgā saimniecība varētu to atļauties, bet gan — lai tauta jaunajiem valdniekam sauktu Hozjanā! Tas ir notikums, kādu apspiestās tautas nav vēl piedzīvojušas, ka tam būs arī sekas, nav ko šaubīties. Protams, tas vien stāvokli vēl neglābs.

LAUKSAIMNIECĪBA

Vēl jaunāks stāvoklis ir lauksaimniecībā. Tas dzina Chruščevu uz nomadu stepēm meklēt glābiņu. Taču vergu darbā aizdzītie 350–400.000 jauniešu un nepateicīgās stepes nespēja dot to, ko prasīja Kremļa vīrs. Atkal bija jāsāk domāt par vecajām zemēm, lai celtu ražību.

Arī lauksaimniecības nozarē par apstākļiem var spriest pēc ziņām, ko iegūstam no tiem pašiem avotiem .Raksturīgi, ka padomju prese un radio par draudošajām briesmām ik gadus visvairāk kliedz pavasaros sējas laikā un rudeņos, kad vāc ražu. Tad arī izplūst uz āru visi baigie trūkumi; nolaidība, vienaldzība, saimniekošanas dīvainības un nejēdzības.

Ja vēl 30. gadu sākumā Padomijā miljoniem cilvēku mira bada nāvē (Staļina mākslīgi radītais bads Ukrainā), tad arī tagad vēl redzam, ka famozā saimniekošana un lauku darba ļaužu lēna gaita valsti tur uz robežas starp badu un pusvēdera tiesu, protams, ne jau privilegēto šķiru. Piem., pag. pavasarī bads klauvēja pie strādnieku un zemnieku durvīm, badā krita simtiem tūkstoši lopu, pietrūka maizes un aizdara.

Kur tas kopš Mozus laikiem dzirdēts, ka lielu saimniecisko iespēju bagātā zemē lauksaimnieki lopus kādreiz baŗojuši ar bērzu slotām, viršiem un apkaļkotiem sapuvušiem salmiem, kā to visu pēdējos gados dara Padomijā! Zemē, kur visa kā varētu būt gana, cilvēki un lopi cieš badu!

Un te nu atkal nonākam pie tās pašas jau vairākkārt minētās pasīvās pretestības, jo cita ticamāka izskaidrojuma tam nav. Uz komūnistiem sevišķi nikni ir zemnieki. Revolūcijas laikā viņi dedzināja un postīja muižnieku pilis, cerībā iegūt viņu iekoptās zemes, bet bolševiki zemniekiem atņēma tās pašas skaudīgās garās zemes strēmeles, pašus kā vergus sadzenot kolchozos. Otrā pasaules kara laikā zemniekiem pa lautās brīvības deva cerības, ka pēc kara viņi būs atkal patstāvīgi saimnieki, bet — rūgti vīlās: kolchozu sistēmu padziļināja un papalašināja ,uzlika pārāk augstas valsts normas, ko nespēja vairs nest, tā iznīcinot lauku smagā darba darītājā katru interesi kopt zemi. Tagad, pēc 10 miera laikā pavadītiem gadiem, vienaldzība un bezcerību nākotnē cilvēka garu iespiedusi miesā vēl dziļāk, novedot dažus kolchozus pat tik tālu, ka to vadītājiem jābrauc uz Maskavu melnajā tirgū pirkt labību, lai nodotu valstij normas; to 20. kongresā apliecināja Chruščevs.

Tas nozīmē, ka pasīvā pretestība sevišķi bīstama ir kolchozos, kuru uzdevums ir apgādāt valsti ar maizi, gaļu, sviestu, saknēm utt. Tādam stāvoklim turpinoties, ja nenāks reformas, pretestība vēl vairāk pieaugs un tā izjauks komūnistu pasaules iekarošanas plānus. Tāpēc tā jānovērš — vai arī iekārta aizies bojā. To labi saprot Staļina mantinieki, kas taktikā taisa „asu pagriezienu" — tautas simpatiju iegūšanai.

Šinī pavasarī arī, domājams, padomju nelaimīgajām tautām no bada rēga nebūs vairs jābaidās, par to parūpējies jaunais valdnieks, visā pasaulē liekot iepirkt milzu daudzumos pārtikas līdzekļus, īpaši daudz Kanadā. Tātad komūnistu daudzinātā sociālisma valsts, kas ar lauksaimniecības ražojumiem varētu apgādāt vai pusi pasaules, nederīgās iekārtas tā novājināta, ka spiesta pati tos importēt. Tāpēc nevar būt runas par to, ka tik saimnieciski vāja valsts gribētu ielaisties karā, īpaši ar spēcīgajām Amerikas Savienotajām Valstīm, kur lauksaimniecības ražojumu tāda pārpilnība un tik milzīgi krājumi, ka nezin, kur tos likt.

Turpinājumā: JAUNATNE

TRADICIONĀLĀ TIKŠANĀS NIAGARĀ

Draudzības dienas un Ziemeļamerikas kontinenta jaunatnes salidojums Niagarā 30. jūnijā un 1. jūlijā

Šovasar gadskārtējās Draudzības dienas rītēs apvienotas ar ASV un Kanadas jaunatnes dienām Niagarā, 30. jūn. un 1. jūlijā. Šī lielā sarīkojuma rīcības komiteja pēc ilgākas plānošanas un sazināšanās ar jauniešu vadību, sanāca pagājušajā nedēļā uz pirmo paplašināto sēdi un izlēma galvenos vilcienos Draudzības dienu programmu un jaunatnes salidojuma — kongresa norisi.

Izraudzītā rīcības komiteja konstruējās sekojoši: Niagaras latv. ev.-lut. draudzes pr-ks P. Treijers būs rīcības kom. pr-sēdis, bet viņa vietnieki un komitejas locekļi — DV pr-ks J. Celms un latviešu sestdienas skolas vecāku pārstāvis A. Skalde. Skautu vadītājs E. Jēkabsons uzņēmās kasiera pienākumus, bet vīru koŗa Viesurs pr-ks A. Šteinbachs — rīcības kom. sekretāra pienākumus.

LNJAK centrālās valdes loceklis R. Grigors ziņoja par Kanadas jauniešu izstrādāto salidojuma uzmetumu un piedalīšanos svētku organizēšanā un programmas izpildīšanā.

Sēdē nolēma, ka sarīkojuma pirmajā dienā, sestdienā, — Niagaras lielākajā — St. Patrika zālē, 693 Victoria Ave, jārīko koncerts, kur pusi programmas izpildīs vīru koris Viesturs un LNJAK izraudzītie solisti.

Koncertam sekos svētku balle ar deju divās zālēs.

Visu dienu St. Patrika ēkā būs atvērta daiļamatnieku darbu skate, kur tautiešiem no ASV būs iespēja iepazīties un iegādāties Kanadas latviešu daiļamatnieku darbus.

ASV un Kanadas jaunatnes sanāksme un kongress paredzēts pēcpusdienā, un, iespējams, ka turpināsies arī otrās dienas priekšpusdienā, noslēdzoties ar Niagaras skaistāko vietu apskati.

Sarīkojuma otrā diena, kas notiks St. Katarīnā, Ontario ezera krastā, „Garden City" līcī, būs jaunatnes vadībā un izpildījumā. Paredzēti tautas deju uzvedumi, dziesmas, ugunskura priekšnesumi utt. Turpat notiks arī „Niagāras kausu" izcīņa volejbolā sievietēm un vīriešiem. Pagājušajā gadā sieviešu sacensībās uzvarēja Toronto latv. sp. kluba vienība, bet vīriešu turnīrā — Toronto latviešu YM-CA's klubs.

Otrās dienas sarīkojumu vadītāji būs St. Katarīnas jaunatnes pulciņa pr-ks Juris Jundzis un Niagaras sporta kluba pr-ks V. Ivsiņš, bet sarīkojuma informāciju un volejbola turnīrus vadīs J. Līgeris.

Sēdi slēdzot, rīcības komitejas pr-dis izteicās, ka šis sarīkojums kopā ar jaunatni šogad gadskārtējos draudzības dienu rīkotājus var pārsteigt ar nepieredzēti lielu tautiešu apciemojumu Niagarā, — tāpēc rūpīgi jāizkalkulē visu tālo viesu saņemšana un izvietošana. Tautieši, paredziet un izkārtojiet savus atvaļinājumus tā, lai arī jūs varētu būt šī Niagaras ievērojamākā sarīkojuma dalībnieki, jaunatnei ar vecāko paaudzi draudzīgi sadodoties rokās uz abu valstu robežas!

J. L.

MIRUŠIE, KURI DZĪVO

Ļaudis ar svešiem vārdiem, izpostītām dzīvēm

Kāds vācu žurnālists sakopojis ziņas par daudziem simtiem gadījumu, kur pēdējā kara juku laikos par mirušiem izsludinātie negaidīti atgriezušies dzīvē, izraisot gan neaprakstāmas gaviles, gan dziļas traģēdijas, pašai dzīvei rakstot vissaistošākos romānus un noveles. Vācu dzimtsarakstu nodaļās joprojām tekoši ienāk pieprasījumi, anullēt agrāk pieteiktās nāves ziņas. Cik neticami tas arī izklausītos, bet kādā Silēzijas saviesu sanāksmē Hanoverā, kur pulcējās 200.000 bēgļu un bijušo karavīru, piederīgie, atrada 800 savu tuviniekus, kas bija izziņoti par beigtiem.

Dižonā kādu dienu elzasiešu studente Karina B. palīdzēja kādam aklam vīram pāriet ielu. Ielas vidū jaunava atskārta, ka vecais vīrs ir viņas tēvs, kuŗu viņa 12 gadus nebija redzējusi un kuŗš 1944. gadā bija izsludināts par mirušu. Lai savai ģimenei nekļūtu par nastu, aklais pēc atlaišanas no gūstekņu nometnes nolēma iet savus ceļus...

Āchenas — Ķelnes autoceļi, kādā atspirdziņājumu kioskā, par apteksni kalpoja karavīra atraitne L. Kādu dienu, kad tur apstājās smagais auto un šoferis pasūtināja sev kausu alus, apteksne viņā pazina savu kara laukā kritušo laulāto draugu...

Kad Disteles ciemā pie Reklinghauzenas kāda karavīra vecāki atgriezās no bazničas, kur viņi tikko bija aizlūguši par sava 1944. gadā Ukrainā kritušā dēla dvēseli, tie atrada mājās gaidot par mirušo apraudāto...

Tilips, Krēfeldā, iedomājās aizrakstīt Hamburgas pasta krājkasei, vai nevar izzināt, cik liels bijis ietaupījums, par kuŗu visi dokumenti viņam kara laikā nozuduši. Krājkases vadība viņam atbildēja, ka noguldījumi jau izmaksāti kādam Tilipam Berlīnē — Steglicā. Šī vēstule palīdzēja tēvam atrast savu „bojā gājušo" dēlu.

Daudzreiz arī paši cilvēki spēlē likteni un vai nu aiz bailēm vai arī launprātības, piesaka neesošus nāves gadījumus. Bet niecīgi atgadījumi atklāj patiesību. Ģertrūde Fridrihā ar saviem 2 bērniem dzīvoja Gracā un saņēma atraitnes pensiju par savu 1945. gadā bojā gājušo vīru — jūras virsnieku. Kādu dienu G. saņem vēstuli no kādas nepazīstamas sievietes Ziemeļvācijā, kuŗā raksta, ka viņas vīrs Egons Fridrichs esot krievu gūsteknis, bet drīz atgriezīsies mājās. Un patiesi — Ģertrūde ar Egonu sastopas Zalcburgas stacijā. Egons ir labi atkopies un uzcirties. Pēc kara viņš esot slēpies zem svešа vārda un apprecējies. Sirdsapziņas mocīts viņš tagad vēloties Ģertrudi apprecēt no jauna, zem pieņemtā vārda un izceļot uz Ameriku. Ģertrūdei pārdzīvojums bija par lielu, un viņa pagība. Kad tā atguva samaņu, viņas vīrs bija nozudis, pat viņa jauno uzvārdu tā nezināja. Visas pūles atrast vīru palika bez sekmēm, bet valsts pārtrauca atraitnes pensijas izmaksu...

Silēzijas bēgle Marta Klever apraudāja savu zudušo vīru. Kādu dienu pasts atnesa viņas vīra rakstītu vēstuli, ar ziņu, ka tas dzīvo Ķelnē, bet dodas tagad uz Austrumvāciju. Nākošā vēsts bija oficiāla nāves ziņa, ka viņas vīrs pakāries. Kad Marta devās uz Ķelni, viņai atklājās bēdu stāsts: viņas vīrs Josefs jau sen Ķelnē bija apprecējies ar citu. Tiesas priekšā viņš bija apzvērējis, ka kādā gaisa uzbrukumā viņa sieva Marta nonāvēta un viņš to pašrocīgi apracis savā dārzā...

Vēl arvienu tūkstošiem ļaužu Vācijā nedzīvo savu „īsto dzīvi." Divi reizes Bonnas valdība izsludinājusi amnestiju tiem, kuŗi slēpjas zem viltota vārda. Kad pirms gadiem Getingenā nomira fabrikants Kopers, simti cildinâja šo goda vīru, kuŗam pie Kaseles bija rosīga fabrika, un kuŗš bija pieteicis vairākas vērtīgas patentes.

Tikai pēc bērēm nelaika nodokļu padomnieks atklāja noslēpumu: fabrikants patiesībā esot bijis augstāks SS virsnieks Ernsts Kalveits, kuŗu meklējušas amerikāņu iestādes, lai izdotu kā kara noziedznieku Polijai, kur tas aizmuguriski notiesāts ar nāvi...

Pat Stokholmas tiesai nācies izlemt, vai par sodāmu nodarījumu uzskatāms, ja kāds apprec pats savu atraitni. Kāds vācu mūzikis kara gados apprecējis zviedrieti. Pēc kara beigām, būdams SS-vīrs, viņš baidījies doties uz Zviedriju, kur tam draudētu izdošana krieviem. Viņš izsludināja Hamburgā sevi par mirušu un zem jaunpieņemta vārda apprecēja savu sievu pa otram lāgam. Šie ir tikai pāris piemēru no ikdienas, kas sevī slēpj tik daudz ciešanu. Dzīve ap mums veidojusi līdzīgus gadījumus mūsu pašu bēgļu vidū, kur „kāds, kuŗa nava," piepeši atgriežas un atrod savu vietu ģimenes vidū aizņemtu; kur jaunās laimes alcējī vieglu roku, bet smagu sirdi, atteikušies no tiem, kuŗi šobrīd acīm talu, bet sirdī paliek tuvu. Īss paraksts uz apliecinājuma pārvērš precētus laudis neprecētos vai atraitņos, formālitāte tiesas priekšā palīdz tuviniekus, kas mūžu vīrieti uzticīgi gadiem ilgi gaida mājās pārnākam, izsludināt par bojā gājušiem un pieteikt viņu prezumptīvo nāvi. Kara kāvos izsaukšās traģēdijas vēl jo ilgi liesmos un degs ap mums...

kk.

Baltijas valstu liktenis kā piemērs

ASV delegātam H. C. Lodžam preses konferencē kāds komūnistu žurnālists jautāja, kāpēc rietumu valstis uztraucoties par to, ka Padomju Krievija metot savus skatus uz Āziju un Afriku, kamēr Anglija un Francija tur iespiedušās jau sen. Lodžs uz to atbildēja, ka krievu iespiešanās nozīmējot citu tautu brīvības iznīcināšanu, kā to pierāda Baltijas valstu liktenis.

JAUNĀS ZĀLES CUKURSLIMNIEKIEM

Insulīna iešļircinājumi cukurslimniekiem, liekas, būs savu laiku pārdzīvojuši, jo ir atrastas jaunas zāles, kas var iešļircinājumus aizstāt vai vismaz ierobežot. Tās pagatavotas no kāda sēra preparāta un pamazina cukura saturu asinīs. Šīs zāles tomēr nenāks pārdošanā, pirms pētnieki nebūs pārliecinājušies, ka tām nav nekādu citu kaitīgu seku.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

⓬ Apvienības Jaunā Dzīve sarīkojumā sestdien, 24. martā, Hull House telpās, 800 S. Halsted, notiks Lake Forest Universitātes mācības spēka, vēstures doktoranta Edgara Andersona priekšlasījums Latvijas stāvoklis starptautiskā politikā līdz 1940. gadam. Sākums plkst. 7.30 vakarā. Ieeja pret ziedojumiem. Tā kā lektors savācis līdz šim maz zināmus materiālus, priekšlasījumā dzirdēsim daudz jauna un interesanta.

⓭ „Kukažiņa ir atnākusi mums līdzi arī uz šo dolāru zemi", tā gribējās teikt, kad kāda sirma māmuļa, izlasījusi laikrakstā par Augustdorfas latviešu ģimnaziju, pagatavoja skaistu tautisku spilvenu un atnesa to Čikāgas jaunatnes pulciņam, lai to sarīkojumā izlozētu un ienākumus nosūtītu uz Augustdorfu.

Izlozē ieņēma $52.26. Papildinot šo summu ar jauniešu regulārajiem ziedojumiem, februāra beigās uz Augustdorfu nosūtīja $80.00.

Sirsnīgs jauniešu paldies sirmajai māmuļai, kuŗa ar savu skaisto rokdarbu ir atbalstījusi latviešu ģimnaziju Augustdorfā.

GRAND RAPIDI (MICH.)

⓮ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes padome š. g. 10. martā bija sanākusi jaunajā sastāvā, kad tika izvēlēta draudzes valde un pārrunāti daži citi jautājumi. Par draudzes priekšnieku ievēlēja mag. iur. Alfredu Jauno, viņa vietnieku Andreju Valdmani, sekretāru Ansi Eversonu, kasieri Jāni Miezi, ārlietu kārtotāju Kārli Tālbergu, sarīkojumu daļas vadītāju Nikolaju Šubiņu, draudzes loceklu pārzini Kārli Puriņu. Šinī pašā sēdē nolēma nosūtīt 60 Care saiņus Augustdorfas nometnes vecajiem, darba nespējīgajiem un slimajiem nometnes iemītniekiem, bet 40 Care saiņšu Augustdorfas latviešu ģimnazijai.

⓯ Pulkveža Oskara Kalpaka piemiņas dienu Grand Rapidos, tāpat kā iepriekšējā gadā, nebija noorganizējusi neviena laicīgā organizācija, to atzīmēja vienīgi draudzes savos dievkalpojumos.

⓰ Latviešu veco strēlnieku kopas vadītājs J. Bole sakarā ar saņemto ziņu no dzimtenes par dažu savu tuvinieku nāvi bija noorganizējis sēru brīdi, uz kuŗu bija pulcējušies viņa draugi un vairāki tautieši no viņa dzimtās puses Ziemeļlatvijā. Piemiņas brīdi ievadīja prāvests J. Ozols ar svētrunu, pieminēja aizsaulē aizgājušos tuviniekus un klātesošie nodziedāja šim gadījumam piemērotas dziesmas. Pēc tam vēl prāv. J. Ozols runāja par tēmu: „Kādēļ Dievs liek cilvēkiem ciest?"Pie kopējā cienasta galda tika pārcilātas atmiņas, un klātesošie šķīrās ar pateicību sirdīs par silto un latvisko noskaņu. **V. Z.**

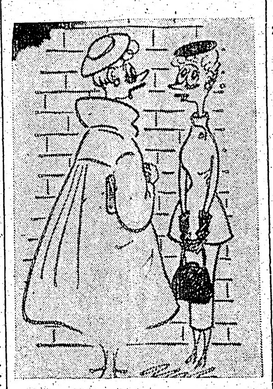

Mans vecākais dēls ir ļoti bīstamā vecumā: par jaunu, lai viņa uzraudzībā atstātu mūsu zīdaini, bet par vecu, lai atstātu bez uzraudzības ar zīdaiņa uzskatītāju.

KAD CERĒTAIS NEPIEPILDĀS

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA VĒSTULE NO RIETUMVĀCIJAS

Ja Savienotās Valstis daudzi vēl ieskata par „visu iespējamību" zemi jaunajā kontinentā, tad vecajā kontinentā šā dēvē - un sevišķi pēdējos gados — Rietumvācijas federālo republiku.

Pamatā šādam komplimentam ir straujā vācu rūpniecības attīstība, māka ar saviem ražojumiem iekarot pasaules tirgus, tos tirgus, kas simtiem piederējuši Lielbritanijai, Holandei, Beļģijai utt. Rietumvācu bundesrepublika savā saimnieciskā bezkompromisu cīņā tālu atpakaļ atstājusi daudzas, nebūtu pārspīlēts, ja teiktu — pat visas, Eiropas valstis.

Kā katrai lietai, arī saimnieciskai augšupejai vācu tautā ir savas ēnu puses. Un pati pirmā un vispilgtāk redzamā kļūda ir, ka līdz šim „mazais cilvēks no ielas" tikpat kā nav redzējis izslavēto „vācu saimniecisko brīnumu." Varētu teikt pat tā, ka valsts, savā mantrausībā aprakusies, nav saredzējusi, ka tā piemirsusi tos, kas tai visus pagājušos desmit gadus palīdzējusi pildīt valsts kasi. Rietumvācijas finanču ministrs ir laikam pats „savdabīgākais" finanču ministrs Eiropā. Miljardu atlikumam tas pratis tā „uzsēsties", ka pat kancleram Ādenaueram dažbrīd liekas naudīgā Šefera rīcība pārspīlēta.

Tanī pašā laikā miljoni bundesrepublikas pilsoņu lielā trūkumā „velk" savu dzīvi. Jo kas gan ir tas, ko saņem par zaudētiem locekļiem un veselību kara invalīdi, kas ir dažas desmit markas mēnesī karavīra atraitnei? Vai ar tiem sīkiem grašiem, ko dod valsts, var izaudzināt bērnu, kuŗa tēvs savu dzīvību atdevis par tēvzemi?

Ja seko līdzi Rietumvācijas parlamenta debatēm šinī jautājumā, tad dažreiz rodas iespaids, ka šobrīd pasaulē valda tikai cinisms. Cik viena otra deputāta izteicieni ir pazemojoši ieprētī kara upuriem, tas normāli gandrīz nav saprotams. Bet ja runā par „reprezentācijas summas paaugstināšanu parlamenta locekļiem," tad vienprātība ir garantēta.

Vai algu paaugstinājuma vietā personāla samazinājumi?

Jau ilgāku laiku latviešu sardžu un darba rotu vīru prātus Rietumvācijā nodarbina algu jautājums. Vienībās klīdušas un klīst vēl tagad dažādas runas, spriež par dažādiem tarifiem un visādiem labumiem. Līdz šim no prātotā nekas labs nav piepildījies.

Noticis gan gluži pretējais, jo algu paaugstināšanas vietā stājusies cita problēma — atlaišana. Pag. gada jūlijā sardžu rotās cilvēku skaitu samazināja no 200 un 170. Nupat no rotām vēstī, ka grasoties pēdējo skaitli samazināt vēl par 20, uz 150. Par cik šāda samazināšana var skart vienu otru rotu, jo daudzas no tām jau kopš gadiem nav bijušas pilnas, tas cits jautājums, taču samazināšanas tendence neko labu nesola. Tā Vācijā dzīvošana latviešiem, vispār ārzemniekiem, nav patīkama. Kamēr darba iespējas dažādu iemeslu dēļ vācu samniecībā arvien vēl ir bēglu vairumam zināmā mērā ierobežotas, daudziem nebūtu patīkami, ja nodarbību iespējas rotās pakāpeniski samazinātos.

Šķiet, patiesība būs tomēr tiem, kas jau savlaicīgi apskatījušies pēc cita darba. Pie šīs piezīmes derētu ievērot, ka vāciešī t. s. „okupācijas naudu" sabiedrotajiem maksās ilgākais varbūt vienu gadu. Līdz ar to amerikāņu, angļu un franču armiju budžeti var pieņemt citādu izskatu, kas ne vienam vien latvietim Rietumvācijā liks „pagrozīt galvu." Jo — dāvanas taču bēgļi saņēmuši tik maz ... Būtu patīkami, ja šo piezīmi nacionālo rotu vadība neņemtu ļaunā. Ir taču labi pārredzams, ka rotu apmēri „dilst".

Tikai retajam no rotas vīru augstākām pakāpēm (par virsniekiem nemaz nerunājot!) vācu darbā būs iespējams nopelnīt vienības izpelnīto. Bet nezin vai ir pareizi, ja šie vīri sev un citiem iestāsta, ka rotu eksistence varēs turpināties „līdz mūža galam." Cik rotās nav tādu cilvēku, kas pēc desmit un vairāk gadu nodzīvošanas Vācijā var vāciski pateikt tikai nedaudzus vārdus? Kvalificētam darbam vācu saimniecībā šādi laudis neder. Ne visiem „laukā" noderēs arī tas dzīves veids, kas daudzus gadus „kultivēts slēgtā sabiedrībā." Gluži tāpat — tikai retais no rotu vīriem nākotnē sev maizi varēs nopelnīt ar volejbola vai basketbola bumbu. (Piedodiet — esmu liels sporta draugs, bet bez sporta ir arī dzīve un darbs, un par to šobrīd runāju).

Nebūtu lieki, ja par šiem jautājumiem biežāk un intensīvāk pārdomātu!

Mks

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

LATVIJAS AMERIKĀ
abonēšanas maksu un informācijų pieņem
IND. SKRASTIŅŠ
3360 St. ZOTIQUE E., APT. 6.,
Rosemount — Montreal, P.Q.

CEĻA VĀRDI

Tas liels var kļūt, kas bija mazs; tas liels var kļūt, kas sevi rod un sevi visu ziedot prot. Anna Brigadere

*

No dažas klusas grāmatas lapas iet uz sirdi kā spirgti pavasara vēji, modinādami tur kā no apburta miega cēlas un daiļas jūtas. Augusts Saulietis

*

Kas bērniem skola, tas pieaugušiem laikraksti un grāmatas. Vilis Olavs.

*

Domā pirms darba sākšanas, kā tas jādara, lai vēlāk pēc darba beigšanas nebūtu jādomā, kā tas nebija jādara. Kaudzītes Reinis

Alb Veselauks

SPALVAS KĀTA, KAMERAS UN MIKROFONA BRUŅINIEKI

LATVIEŠU KARA ZIŅOTĀJU GAITAS OTRĀ PASAULES KARĀ

II

Vienības telpas sākumā atradās Abrenes kazarmās Abrenes ielā 3, trešā stāvā, divās istabās. Bet tur ilgi nav jāmitinās, no Abrenes kazarmām nelielais sākuma sastāvs dabū rotai paliekošu novietojumu līdz Rīgas krišanai — Elizabetes ielā 89 — 17, sētas namā, bet t. s. latviešu kara ziņotāju redakcijai, veselu divstāvu namu Ls Kalēju ielā. 1943. g. jūnija mēnesī no Rīgas uz Berlīni — Cellendorfu, Kurt Eggers kazarmām, Heimat Str. 27, kur atrodas arī t. s. Jaunās Eiropas redakcija, nosūta pirmos 14 nākošos kara ziņotājus. Īsām ierindas un slēgtām apmācībām, kuŗas ilgst līdz 1943. gada 20 augustam. Mūsu 14 jaunieši ar savu stāju, intelligenci un sekmēm mācībās vienkārši iekaro Berlīnes komandieŗu sirdis, un latviešu vārds starp pārējām 15 tautībām pēkšņi iegūst sevišķi labu skaņu. Šodien to atceroties, katrā ziņā gribas arī pieminēt šo mūsu pirmo „garīgo pionieŗu" vārdus toreizējā tautību Bābelē. Tie bija: Briedis, brāļi Gulbji, Soikāns, Svirskis, Kirkups, Graudulis, Gaigals, Rudens, Burkēvics, Pelēcis, Liepa, Muižnieks un Ducmanis.

Tūlīt pēc apmācībām lielākais vairums nonāk Krievijas frontē pie latviešu kaujas vienībām un ar milzīgu dedzību uzsāk savas kara ziņotāju gaitas tieši tur, kur risinās cīņas visā savā drausmīgajā vienreizībā — kur vīri metas nāvei pretī, kur daudzi mirst, lai pārējie laimīgāk dzīvotu.

Vēl jāpiezīmē, ka 1943. gada septembŗa vidū jaunie kara ziņotāji — Ernš Jansons un Osk. Muižnieks Sarkankalna slimnīcā, kuŗā veselojas ievainotie latviešu grenadieŗi, Rīgas radiofona uzdevumā uzņem pirmo karalaika radio reportāžu latviešu valodā uz Latvijas zemes.

KAS BIJA MŪSU KOMANDIEŖI

Vienības „Kurt Eggers", komandieris Berlīnē bija pulkvedis d'Alquens, ļoti cēls un iespaidīgs, kultūrāls cilvēks, arī liels latviešu draugs, kaut gan tūlīt jāpiezīmē, viņš bija arī sevišķi ievērojams partijas vīrs, kuŗa simpatijas pret mums varēja būt arī ar sevišķām interesēm un nevis no tīras sirds. Bet viņa adjutants, virsltn. Bests, vecs, drošsirdīgs kaujas vilks, vienīgi invaliditātes dēļ frontei vairs nederīgs ,mums bija īsti labvēlīgs draugs, un pat dusmās viņš mūs saprata daudz labāk nekā citi, jo mēs taču visi vēl toreiz bijām jauni, ziņkārīgi, vairums pirmo reizi Berlīnē...

Bet ja jāstāsta par mūsu pašu rotas komandieŗiem, tad šim jautājumam rast piemērotu atbildi jau grūtāk, jo jārunā būs par pilnīgi svešiniekiem, kuŗus vienīgi kara laika vara un apstākļi bija iecēluši nevietā, gluži nepiemērotus. Atšķirībā no Berlīnes, Rīgas PK komandieŗu starpā neatceros nevienu, kuŗš būtu izpelnījies kaut mazākās simpatijas, un kuŗus vēl tagad varētu atcerēties ar siltumu sirdī.

Pirmais rotas komandieris bija virsnieka vietnieks Stemmanis, kalsns, melnīgsnejs, neaprēķināmi rupjš. Kara ziņotāju lietu kārtošanā analfabēts, un atrazdamies mūsu saimes vadītāja vietā, kur vajadzēja atrasties vīram ar vērienīgu dvēseli un loģisku prātu, viņš vairāk atgādināja aprobežotu žandarmu nodaļas priekšnieku, bet ne garīgi bagātu latviešu kara ziņotāju rotas komandieri.

Štemmara dumjības un brutālitātes kalngals visā kailumā atsedzās 1944. gada pirmajās dienās, kad viņš pats rotas telpās sāka kauties. Šis skandāls kļūst zināms arī ģenerālinspekcijas stābā, un janvāŗa vidū šo vācieti nomaina mums jau pazīstamais vītn. Jobsts Geslings. Jobsta Geslinga tieksmes pēc lielas karjēras bija sevišķi stipras, bet tomēr nevar noliegt arī viņa intelligenci, tāpat viņa neiecietību un vācisko egoismu. Turklāt viņš bija vīrs, kuŗš ne tikai gribēja, bet arī mācēja dzīvot, dzīvot ar žestu un labām manierēm visur tur, kur viņš varēja iegūt kādu ievērību. Daudz gadus pirms kara viņš bija dzīvojist arī Indijā — Kalkutā. Kara ziņotāju vidū jau tūlīt drīz pēc viņa parādīšanās vienībā sāka stipri vien klīst aizdomas, ka latviešu PK komandēšana Geslingam nav pats galvenais uzdevums Rīgā, un ka viņa gaitas tomēr pieder kādai citai, pavisam slepenai misijai. Bet vai tas tā arī bija? Kara laikā bieži jāsaduŗas ar daudz noslēpumainībām. Viņa laikā mūsu PK rota sasniedza gandrīz mazāka bataljona apmēru, un tās sastāvā, civīlā, bieži bija sastopams K. Raudive, M. Vētra, tāpat arī viss mūsu filmas spožākais speciālistu kadrs ar inž. Alb. Jeksti priekšgalā. Jaunos dzejniekus pārstāvēja Andr. Eglītis, P. Kalva, Dz. Sodums, A. Pelēcis, V. Ešots, Hugo Puriņš un Jānis Gulbis, kuŗš toreiz bija sācis savu pirmo romānu: Sarkanās dāmas noslēpums, no kuŗa viņš mums Krievijas frontē dažas nodaļas reizēm lasīja priekšā. Citi vīri bija: jaunākās paaudzes laikraksta reportieŗi, Latvijas radiofona darbinieki, mākslas akadēmijas audzēkņi un augstskolas studenti, bet sastāvā ļoti daudzi bija iekļuvuši arī tādi, kuŗiem nebija nekādas jēgas, ne spēju, veikt vienības uzdevumus, taču Geslingam viņi patika labāk nekā uz fronti nosūtītie darba daritāji. Starp citu, frontē nonāca tikai tie jaunie vīri, kas Rīgas stāba gaisotnei bija par cietiem un ar spītīgām mugurām. Vispāri mūsu kara ziņotāju rotu Geslings bija iecerējis pārvērst plaša vēriena propagandas vienībā. Pat Berlīne jau sāka kļūt uzmanīga par Rīgas „Kurt Eggers" 180 vīriem, kas neko vairāk nedarīja, kā vienīgi projektēja un mēģināja pazemīgi atrast iespēju īstenot komandiera fiksās, neauglīgās idejas. Rota bija plaša, bet, bez dvēseles, un ar nacionālsociālisma ideoloģiju pārsātinātajai vāciskajai vadībai latviešu PK vīru sirdis neatvērās, palika nepieejamas. Kaut nepārtraukti piegādājām rakstus un uzņēmumus latviešu presei par latviešu grenadieŗu kaujām, atpūtu, apmācībām un veselošanos slimnīcās, un mūsu raksti bieži parādījās arī tā laika ārzemju presē, mēs paši avīzes frontē tomēr saņēmām daudz sliktāk nekā kaujas vienības, tāpat arī pārējo pastu, jo to mums veda īpašs kurjērs no Rīgas un ne biežāk kā reizi mēnesī.

Ļoti smagu iespaidu uz darba darītājiem frontē atstāja arī tas, ka vairāku kara ziņotāju rakstus PK redakcijā Rīgā ilgāku laiku vienkārši ignorēja, vai arī tie parādījās, kad jau sen bija zaudējuši savu aktuālitāti.

Tāpat jāpiemin, ka Geslinga laikā visiem rotas locekļiem, kuŗi dzīvoja Rīgā, tika izsniegtas tā sauktās vienības „goda lentas", nēsājamas uz svārku piedurknes, bet apm. 30 frontes reportieriem, fotografiem, filmētājiem un zīmētājiem — piekomandētiem pie abām mūsu divīzijām Krievijā, tādu nebija.

(Turpinājums sekos)

LIELDIENU OLU KRĀSOŠANAS SACENSĪBA

Lai saglabātu mūsu Lieldienu tradicijas, Niagaras mazpulks aicina visus jauniešus piedalīties Lieldienu olu krāsošanas sacensībās.

Sacensības dalībnieki iedalīti divās grupās:

1. grupā — līdz 16 gadiem un
2. grupā — 16 gadu un vecāki.

Piedalīšanās noteikumi

Katram dalībniekam jāiesūta līdz š. g. 2. aprīlim Niagaras mazpulka priekš-cei Rūtai Skaldei, 2903 Dell Ave Niagara Falls, Ont., — divas cieti novārītas olas, krāsotas vai izraibinātas dabiskām augu krāsvielām. Vienai jābūt izrakstītai (ieskrāpētai un iegravētai) latviskiem rakstiem.

Olas šiķrojot, komisija ievēros:
a) krāsošanas tehniku — vai pielietotas dabiskās krāsvielas (sīpolu mizas, sūnas, lapas un t. t.)

b) rakstu precīzitāte un latviskums.

c) olu dekorātīvais ietērps (ligzdiņā, pūpolu zaros, asnos, groziņā vai citādā veidā)

Iesūtot sacensībai domātās olas, tām jāpievieno zīmīte ar dalībnieka vārdu, uzvārdu, adresi, vecumu un kādi krāsošanas līdzekļi izmantoti. Katras grupas trīs labākajiem sacensību dalībniekiem tiks piešķirtas balvas.

Gadalgošanas komisijā darbosies: Kanemindes mājt. semināra absolvente V. Lauge, dailamatnieks H. Lapiņš un Niagaras latv. sestdienas skolas pārzinis J. Rudovics.

JAUNIEŠI, ESIET AKTĪVI, PIEDALIETIES SACENSĪBĀ! KOPSIM MŪSU JAUKĀS LIELDIENU TRADICIJAS ARĪ SVEŠUMĀ!

Niagaras Mazpulka vadība

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA 41. NRS

1878 — Stājas spēkā jauns likums par Baltijas pilsētu pašvaldību. Rātes un gildes vietu ieņēma pilsētas valde. Pilsētu vēlēšanās latvieši mācījās izcīnīt pirmās atklātās politiskās cīņas un vingrinājās disciplīnā.

— Rīgā sāk iznākt dienas laikraksts Rīgas Lapa un progresīvā Balss.

1879 — Latvijā atjauj dibināt baptistu draudzes. 1897. g. Latvijā darbojās 65 baptistu draudzes.

1882 — 1883 — Senātora Maneseina revizija Baltijā. Zemnieki iesniedz desmitiem tūkstošiem sūdzību zemes un citās lietās. Pārvedot zemnieku sūdzības uz Pēterburgu, ceļā 20.000 sūdzību sadedzina. Manaseins iesniedz caram ziņojumu, kuŗu pat nepublicē, un vēlāk tas nozūd no cara rakstāmgalda.

1883 — Politiskā reakcija Krievijā sasniedz arī Baltiju — sākās stingrs Latvijas pārkrievināšanas laikmets, kas skāra pirmā vietā skolas, administrāciju, tiesu un pašvaldību. Baltijas skolu pārkrievināšanu un vēl nepiedzīvotu lūzumu latviešu tautas izglītībā ieviesa kurātors Kapustins, viņa postošo darbu turpināja tā pēcnācējs Lavrovskis.

— Tērbatas vācu universitāti pārvērš par krievu universitāti, visus slavenos profesorus, kas neprata krieviski, padzina.

1886 — Cara brālis lielkņazs Vladimirs Tērbatā deklarē Krievijas valdības noteikto apņemšanos pārkrievināt Baltijas zemes.

— Sāk iznākt laikraksts Dienas Lapa ar radikāli progresīvu virzienu.

ST. KATRĪNAS MEDNIEKI NOSLĒDZ SEZONU

Aizvadītās sezonas rekordists — Nikolajs Duša ar 50 nošautiem zaķiem. — Veiksmīgi sirojumi pa „latviešu pagastu" — Makšķernieki gatavojas „starptautiskām" zušu vilkšanas sacīkstēm ar ASV tautiešiem.

St. Katarīnas mednieku un makšķernieku klubs ar saviem aktīvajiem 62 biedriem un daudzajiem labvēļiem pašreiz ir viena no visrosīgākajām organizētām latviešu vienībām tuvākajā apkārtnē. Kluba valde vienmēr ir piedalījusies sabiedriskās dzīves celšanā un labdarības pasākumos. Kluba rīkotais medību sezonas noslēguma vakars vēl visiem paliks ilgā atmiņā ar priekšzīmīgo organizāciju un izkārtojumu. Patīkams pārsteigums sarīkojumā bija Toronto latviešu deju kapella „Tobago," kas ar savu — pa īstai latviešu gaumei spēlēto deju mūziku ieguva daudz draugu. Sarīkojumā izdevīgā brīdī sastopot kluba pr- sēdi J. Jundzi un pārējos valdes locekļus, noskaidroju mednieku panākumus un arī „melnos brīžus" aizvadītajā sezonā. Zaķu medībās kluba biedri bieži izbraukājuši tuvāko apkārtni līdz Vellandei, bet parastāki braucieni bijuši uz „latviešu pagastu." Šīs sezonas rekordista godā ticis Nikolajs Duša ar 50 nošautajiem zaķiem. Ar pusi mazāk resp. 25, un 24 šādiem medījumiem seko Roberts Sieks, Kārlis Galviņš u. c. Latviešu pagastā pa lapsai, „nokniebis" F. Konrāds, bet 4 zaķus dažu stundu laikā nomedījis Pēteris Čaška.

Bet kā tad ar briežu medībām? Te nu uzzinu, ka pašu lielāko buku Norsbejas apkārtnē „nogāzis" pats kluba pr-sēdis. Aizvedītajā medību sezonā klājies, tiešām, raibi — bijuši daudzi jautri pieredzējumi, bet atgadījies reizi arī bēdīgs negadījums.

Kluba makšķernieki Simko ezeru nosaukuši par „ziemas kūrortu". Kāpēc? Pavisam vienkārši — līdz ar to brīdi, kad ezers decembrī pārklājies ar drošu ledus kārtu, katru sestdienu un svētdienu vismaz 10 — 15 kluba biedri dodoties ar žibuļiem uz Gilfordu, kur pa ledus klāju saules un vēja nobrūninmāti, nodevušies veselīgajam ziemas makšķerēšanas sportam. Uz vaicājumu, kādi tad bijuši lomi un kāda ēsma lietota — saņēmu atbildi, ka tā pati jau sen Latvijā pārbaudītā „blitka" devusi arī šeit vislabākos panākumus. Daži atraduši, ka žibuļa ākiem uzliktā asara acs palīdzējusi rezultātiem; citi atkal devuši priekšroku dzīvām maitītēm. Kopsummā rezultāti bijuši vareni. Tā Gustavs Šneiders reiz janvārī — 3 stundās izvilcis 260 asaru (bez šaubām, tad jau viņa kaimiņiem Hillview ielā arī iznācis kārtīgi ko pamieloties).

Bet vēl jau arī citi makšķernieki pārsnieguši 200 izvilkto asaru skaitli. Sakarā ar nākotnes nodomiem, klubu gaidot rosīgs darbs. Ieroču kvalitāte ar daudzām jauniegādātajām medību bisēm esot stipri cēlusies. Medības nobeidzot, šie stobri ilgi netikšot turēti mierā ,vasarā paredzētas vairākas sacīkstes māla baložu šaušanā ar Hamiltonas un Toronto klubiem.

Makšķerēšanas sezonā lielākais notikums būšot tradicionālā zušu ķeršanas sacensība ar kausa izcīņu. Šovasar sagaidāma arī ASV latviešu sporta makšķernieku piedalīšanās. Tā klīvlendieši un vēl citi „amerikāņi" jau sen izteikuši vēlēšanos pēc šādām „starptautiskām" sacīkstēm. Tās šovasar notikšot jūnijā Nigaras upē, ar zveju līdz pusnaktij, tad uzvarētāju apbalvošana un pikniks, un ja izdošoties atrast piemērotu vietu, notikšot arī deja. Novēlējas tikpat rosīgu darbību turpmāk, atvadījos no St. Katarinas mednieki un makšķerniekiem.

J. L.

Augšā: St. Katarīnas organizāciju pārstāvji pārrunās kluba sarīkojumā. No kr.: H. Freimanis, P. Vītols, E. Sakss, J. Jundzis (M-Mkl pr-dis) un M. Vīksne. Apakšā: Toronto latv. deju kapella Tobāgo deju mūziku spēlēja latviešu gaumē. No kr.: Boriss Kappa, Roberts Geislers, Elmārs Zakulis (kapelm.), Andrejs Virbulis un Roberts Pauliņš. Foto J. Ligeris

ĀDOLFA KRISTAPSONA
GAĻAS UN DESU VEIKALS-DARBNĪCA
1095 QUEEN ST., E., TEL. HA 5152
PIEDĀVĀ UZ LIELDIENĀM: Visas latviešu iecienītās desu šķirnes, uzgriežamos, kūpinātu un vārītu šķiņķi, žāvētas karbonādes u. c. Sanitārās kontroles pārbaudītu pirmklasīgu, svaigu gaļu. Žāvētus lašus un zušus. Mājas putnus. Importētus konservus.
BEZMAKSAS PIEGĀDĒ MĀJĀS. LUDZAM PASUTINĀJUMUS IZDARĪT LAIKUS
ADOLFS KRISTAPSONS

Jānis Lāsma

Negantnieks

ROMĀNS

65. turpinājums

Protams, ka Matīsu šī lieta smagi nospieda, viņš tomēr savu personisko dzīvi atzina par mazāk svarīgu nekā sabiedriskos pienākumus, tāpēc neatteicās ne no teātŗa spēles, ne no avīznieka darba. Nopietns un neatlaidīgs, kaut arī dažreiz skumju nospiests, viņš darbojās skolā, mācīja spēlēt teātri un arī rakstīja dzejoļus.

Arī tagad viņš ne visai priecīgs sēdēja pie priekšniecības galda blakām draudzes skolas palīgskolotājam Jēkabam Pilsētniekam, mazliet zobgalīgam un švītīgam jauneklim, kas arī mēģinājās dzejas mākslā.

— Jā, — viņš domīgi teica, — ar teāteri mums Vecpiebalgā diezinkā vis neveicās. Kā dzird, tad citur ļaudis teāteri cienī daudz vairāk... —

— Tu, Matīs, par daudz prasi no mūsu tēviem, kas vēl visnotaļ vairāk rūpējas par linu paisīšanu un jēru pirkšanu ,nekā grib savas galvas ar dailības lietām lauzīt. Teātŗa spēle taču ir skunsts, ko pasaulē vispār saprot un cienī tikai skolotie cilvēki. Un nezin, vai pat Vāczemē, ja atskaita Oberammergavu, kur notiek slavenās Kristus ciešanu spēles, ir jel vēl kāda cita vieta, kur zemnieku ļaudis jeb ko par teāteri zina. Ja nu mēs, kaut arī ne visai labi saprasti, tomēr varam teāteri spēlēt ne vien Rīgā, bet arī daudzās vietās uz laukiem, pie kam skatītāju nekad netrūkst, tad varam tikai priecāties, ka prāta attīstības ziņā esam tikuši labu soli tālāk par dažu citu tautu. Tādēļ mums arī neder klausīties, ko te par mums kādi saku Brenči spriež, bet gan vairāk jāņem vērā, ko saka tāds vīrs kā Kronvalda kungs un viņam līdzīgi. Arī mūsu jaunais skolmeistars Krogzemis ir karsts teātŗa cienītājs un aizstāvis. —

Tēvi, sasēdušies pie attālākā galda, šo ne visai atzinīgo skolmeistaru spriedumu nedzirdēja. Kūpinādami čubuku pīpes ar bilžotājām porcelāna švāndozēm, viņi mierīgi pārrunāja vietējos notikumus un gaidīja sanāksmes atklāšanu.

Pilsātnieka drošā nostāja Matīsu mazliet bija nomierinājusi, un viņš runāja tālāk:

— Mums derētu nu atkal reiz pulcēties Velļkos pie dakteŗa Jurjāna, kur tad kopā ar visiem citiem Ķirpa biedriem varētu pārrunāt arī nākamā teātŗa lietas, it īpaši apspriežot to, kuŗš no nedaudzajiem teātŗa spēles gabaliem mums būtu labāk noderīgs. Te mūsu šīsdienas pulkā tas gan nebūs darāms, jo, kā paredzu, tad te būs tik visādas domas par to, ka ne pie kāda īsta gala nenonāksim. —

— Tas tiesa, Matīs, — pie dakteŗa mums drīz jāpulcējas. Tas jo vairāk vajadzīgs arī tādēļ, ka tā sudraba tabakas doze, ko mēs, visi Ķirpa biedri, nolēmām dāvināt dakterim, jau gatava esot un pie Kronvalda kunga atrodoties. To tad nu, visi kopā būdami, varētum viņam pasniegt, tā pateikdamies par viņa gudriem padomiem, kas mums daudz palīdzējuši. —

Pa logu redzēja piebraucam pajūgu, no kuŗa izkāpa tukls un tusnīgs vīrs.

— Cik brangi! — Pilsātnieks iesaucās, — arī dakteris grib ņemt mūsu šīsdienas pulkā dalību. Tas mums krietni par labu nāks, jo dakteŗa vārdus visi labprāt uzklausa. —

— Labdien, tēvi! — Un kā tad būs ar ragu likšanu? Vai tad te nav akurāt neviena, kam vajadzētu nolaist kādu pusstopu slikto asiņu? —

Šī dakteŗa Jurjāna uzruna nebija tukša zobošanās, jo bija ne mazums tādu, kas savas grūtajā darbā mantotās kaites cerēja ārstēt ar asiņu nolaišanu. Netrūka tad arī radzinieku, kuŗu ārstēšanas sekas vēlāk vajadzēja dakterim labot ar savām zālēm. Bet, tā kā teātŗa sanāksmes vīri visumā piederēja pie paaudzes, kas ragu licējiem vairs īsti neuzticējās, tad dakteŗa zobaglība viņus vairs neskāra, un kāds atsaucās tādā pašā tonī kā dakteris:

— Šodien, dakteŗa kungs, te nav vis neviena kaitnieka. Par to vakar gan Skostnieka tēvam sakapāta ar šrepēm visa mugura vienās vātīs. Gulot nu vīrs gluži kā nabaga Lācarus pie Genecaretes ezera jūdu zemē un neņemot mutē pat ne ūdens lāsi. —

— Ak tad tā gan? — dakteris atsaucās, — tad jau pēc sapulcēšanās būs vai jābrauc Skostnieku Ingu apciemot. Kozin, ka gribēs, lai palīdzu vaidēt. —

Viņš griezās pie Matīsa un Pilsātnieka:

— Bet kā tad te tikpat kā nav ķirpenieku? Kambaris tīri tukšs. —

— Redzi nu, Matīs, — Pilsātnieks savilka plecus, — dakteris mūs nemaz neredz vai arī vienkārši uzskata par tukšumu. —

— Nav jau tik ļauni domāts, — dakteris attrauca, — tā kā tu pastāvīgi dzīvo draudzes skolā, tad taču esi kambaŗa daļa un es tevi par atnācēju nevaru uzskatīt. Bet Matīsu tiešām nepamanīju, jo tu jau, tāpat kā Ķisa dēls Zauls aizēnoja savus brāļus, aizsedz Kaibēnu skolmeistaru.

Atvāzis savu tabakas dozi, uz kuŗas vāka bija redzama daiļas meitenes galviņa, dakteris sniedza to pret Pilsātnieku un Matīsu. Bet tie abi no piedāvājuma atteicās.

— Jūsu askētu mode man nav saprotama! — dakteris norūca un ievadīja tad pats savā degunā pamatīgu apmēru prīzi.

— Jā, jā, — Pilsātnieks piezīmēja, — mums jau arī nav saprotams tavas grēcīgās miesas būdas pilnīgums. —

— Savu ne visai lielo smagumu esmu godīgi mantojis no vecākiem, — dakteris atteica, — un tādēļ tev nav tiesību mani apskaust. Ko tad var darīt, ka ir tādi bērni, kas neprot nekā no vecākiem mantot? —

Viņš sabīdīja cieši kopā divus krēslus un novietoja uz tiem savu smago augumu.

— Es tevi nebūt neapskaužu, — Pilsātnieks atcirta, — taisni otrādi — esmu priecīgs, ka visur varu iztikt ar vienu krēslu, kamēr tev arvien vajadzīgi divi. —

Satikdamies dakteris ar Pilsātnieku allaž mēdza izcīnīt zobgalīgu vārdu cīņu, kās, likās, abiem patika un tāpēc ne pie kāda ļauna gala nenoveda, bet uzjautrināja klausītājus.

— Mān šķiet, ka mēs nu varētu sākt pārrunas, — Matīss domāja.

— Bet tak būtu brīdis jāpagaida, jo varbūt atnāks arī Kronvalds, — dakteris minēja.

— Kronvaldu velti gaidīsim, jo viņš līdz ar Krogzemi šodien no Tullija uz Drustiem aicināts, lai tur Dziedāšanas biedrībā par tautības lietām runā, — Pilsātnieks paskaidroja.

— Tad varam savu sanāksanu atklāt, — Matīss piedauzīja ar zīmuļa galu galdam un paziņoja, ka apspriede var sākties.

Tūliņ arī piecēlās kāds no tēviem, kuŗa taisnā ceļiņā pār galvvidi pāršķirtie mati un gludi skūtā seja rādīja, ka tas, ja arī nav pats sacītājs, tad droši vien ir saiešanu apmeklētājs un varbūt vīru pulka runātājs, jo viņa mierīgā nostāja un labi pārdomātie vārdi lika domāt, ka runā citu priekšā ne pirmo reizi.

— Cienīgie sapulcēšanās aicinātāji un tāpat visi citi, kas esat šodien šeit pulcējušies, — viņš runāja stieptā un mazliet svinīgā balsī, — lai neņem man to par ļaunu, ka esmu ņēmies drošību teikt kādus patiesīgus vārdus par mūsu pagājušās reizas teātŗa rādīšanu. Negribu nebūt to liegt, ka spēlētāji bija krietni nopūlējušies ikviens iekš savas pieņemtās kārtas pastāvēt. Jo tiklab zemnieki rādījās zemnieki esam, kā arī tie, kas karavīru mundierī staigāja, par karavīriem likās. Tāpat arī kungi un gaspažas rādīja, ka tiem nav svešas runas, kas kungu kambaros top runātas. Turpmāk tomēr gribu spēlētājiem kādus pārmetumus taisīt un jo īpaši par to, ka tie tai spēlējamā stiķī gandrīz ik trešā vārdā vellu minēja.

Nesaprotu, kur tas vācu rakstītājs tik daudz vellu saklausījies, ka bez tiem ne brīdi nespēj iztikt un tie viņam birst kā zirņi no caura maisa. Gan varbūt tas tā vācu zemes ļaudīm patīk un tie bez tādas velļa saukšanas nevar ne brīdi iztikt, bet mums tas par piedauzīšanos notiek, jo nebūt negribam tik daudz ar velliem ielaisties. Ja nu tai stiķī citādi viss itin brangs ir, tad tas pārcēlējs gan varēja tos vārdus, kas mums nepiepas, citādi pārvērst. Ar to tas spēlējamais stiķis, kaut varbūt mazāk smieties būtu licis, bet toties jo vairāk par mācību noderējis un skatītājiem viņu skunsts saprašanu pacēlis. Tas ir akurāt viss, ko es par to pagājušā reizā spēlētu teāteri domāju un ko esmu dzirdējis arī no kādiem citiem goda vīriem, kam mūsu latviskās būšanas jo cieti pie sirds stāv. —

Runātājs apsēdās un nosusināja mutautā pieri, kas bija no garīgas piepūles nedaudz aprasojusi. Kaudzītes Matīss piecēlās viņam atbildēt.

(Turpinājums sekos)

AR SAVU DZIESMU NESIS LATVIEŠU VĀRDU NO KONTINENTA UZ KONTINENTU

BORISA PIEKALNĪŠA ATVADU KONCERTS TORONTO 7. APRĪLĪ

Iebraucot 1949. gadā Amerikā, vispirms nācās savu laiku nostrādāt pie būvēm kamēr ieguva cietāku pamatu zem kājām un apskatījās, uz kuru pusi vedīs nākotnes ceļi. Un nav nemaz ilgi jāskatās. 1950. gadā B. Piekalnītis piedalās slavenā Žārova kazaku koŗa konkursā un tiek uzņemts koŗa dziedātājos.

Seko seši pārpilni gadi. Pārpilni dziesmām, darba, gariem ceļa gabaliem un klausītāju un kritiķu atsaucības. Žārova korī B. Piekalnītis ir galvenais solists, un lielo Rietumeiropas laikrakstu mūzikas kritiķi viņu salīdzina ar Šaļapinu.

Šais sešos gados Boriss Piekalnītis ar koŗi apbraukājis 38 valstis Eiropā, Afrikā, Amerikā. 1955. g., tūlīt pēc krievu iziešanas, kazaku koris pēc 15 gadiem, atkal pirmoreiz viesojās Austrijā, kur to sagaidīja publikas sajūsma un ovācijas. Dziedot Rietumindijas kolonijās, B. Piekalnītis apciemojis arī Tobago salu. No Kurzemes hercoģistes valdīšanas laikiem gan nekādu zīmju tur atrast vairs nevarot. Garajos ceļojumos nācies pieredzēt viskrasākās pretešķības gan klimātā gan dzīves standarta ziņā, piemēram, tropiskajā Venecuēlā un Brazilijā lietus lijis katru dienu, bet Perū vispār nelīstot. Vislielākā atšķirība starp nabadzību un bagātību redzama Dienvidamerikas valstīs. Pēc koncertiem koris bieži uzņemts valdnieku pilīs un greznos konsulātos. Divas reizes B. Piekalnītis arī personīgi ticies ar slaveno italiešu dziedoni Benjaminu Džilli.

Koris iedziedājis arī vairākas skaņu plates ar B. Piekalnīša solo dziedājumiem un ieskaņojis vairākās vācu kultūrfilmās, arī vienā krāsu filmā Liebe in Tirol.

Patstāvīgus koncertus šais gados B. Piekalnītis devis tikai latviešu sabiedrībai.

Tagad latviešu dziedonis, kas ar savu dziesmu latviešu vārdu nesis no kontinenta uz kontinentu, saņēmis 3 gadu līgumu patstāvīgiem koncetriem ar vācu koncertu direkciju, radio un televīzijas raidījumiem un operai Eiropas valstīs un jau maija sākumā dosies uz „veco" kontinentu.

Savā brīvajā laikā B. Piekalnītis cer apciemot veco laužu un invalidu mītnes, lai nestu latviešu dziesmu tiem, kam tās visvairāk vajaga. Koncertu direkcija šiem koncertiem arī devusi savu piekrišanu.

Pirms došanās pāri okeanam B. Piekalnītis 7. aprīlī koncertēs sv. Andreja baznīcas zālē, gribēdams atvadīties uz ilgāku laiku no Toronto koncertu publikas, ko iziedonis arvien atceras viņas sirsnības un lielās atsaucības dēļ. Koncerta pirmajā daļā dzirdēsim latviešu un citu tautu komponistu oriģināldziesmas, un otrā daļā operu ārijas oriģinālvalodās.

„Jūs esat redzējis tik daudz zemju. Kur jūs vislabprātāk paliktu uz pastāvīgu dzīvi?"

Boriss Piekalnītis smaida savu kluso smaidu un izbrīnījies skatās jautātājā, sak, kā nu var tā prasīt.

„Vislabprātāk es dzīvotu Latvijā."

B. P.

Mirdza Kroņleja

UZ ROBEŽAS

Gaismas un ēnas rotaļās
Uz pašas robežas esmu;
Atnāk un aiziet viesuļi,
Vēji ar ūdeņu dvesmu.

Putni riņķojot pāri skrien,
Nomet sidraba spalvas,
Krīt kā akmeņi smagas tās
Uz manas gurašās galvas.

Rīta ūdeņos nomazgāties
Atgriežos nepiekususi.
Soļi, līganie, nedrošie,
Jel vediet uz dzīvības pusi!

„ES ESMU TAS VĪNA KOKS, JŪS TIE ZARI..."

LAJA IZJŪTAS GARĪGĀ KONCERTĀ

Baznīcā, kur esam ieraduši iet Dievu lūgt un savu dvēseli šķīstīt, no laika gala esam meklējuši atklāsmes vietu, lai spētu ārpusē atstāt savas ikdienas domas. Varbūt tas vieglāk izdodas katoliticīgajiem un pareizticīgajiem baznīcēniem, kuŗu kults un dievnami pacel cilvēku domas pāri laicībai jau tīri ārēji — ar templu krāšņumu, tīri barokāli izšķērdīgo mākslinieciško iekārtu, svētbilžu mistiku, blāvajām sveču mirgām, vīraka dūmaku un misticisko noskaņojumu.

Šai ziņā luterāņu baznīcas atšķiras ar tīri puritānisku pieticību, bet varbūt tieši tādēļ mūsu dievkalpojumu apmeklēšanā pakūtrie tautieši tik dedzīgi pierādījuši savu atzinību baznīcas mūzikai, baznīcas koncertiem, piepildot šais reizēs baznīcas gandrīz vai līdz pēdējai vietai. Taču laikam arī neikdienišķais mākslinieciskais rotājums ceļā pie Dieva — mūzika — paskarbajam grūtumos notrulinātajam trimdiniekam liekas tīkams, un palīdz tam salauzt pašam savu vienaldzību. Tas atkal no jauna pierādījās pagājušā sestdienā Sv. Andreja baznīcas koŗa gadskārtējā koncertā, kas bija pulcinājis ap 700 klausītāju.

Šoreiz draudzes koŗa vadība bija dir. A. Štromberga rokās, bet komp. T. Ķeniņu klausījāmies pie ērģelēm, kamēr solists — viesis B. Piekalnītis apreibināja klausītājus ar sava varenā basa dobjo rezonanci. Un ka šīs garīgās atklāsmes stundas nebija tikai parastās koncerta stundas, kādas varam piedzīvot vai katru vakaru kuŗā katrā koncerta zālē, bet daudz kas lieliem un dziļāks, to apliecināja kā klausītāju izjūtas krēslainajā baznīcā, tā koncerta atelpas brīdī māc. A. Čopa svētruna ,kuŗai par pamatu viņš ņēma vārdus no Jāņa evaņģēlija — „Es esmu tas vīna koks, un jūs tie zari."

No mācītāja runas klausītāji un dziedātāji vareja mācīties, cik skaista un liela kalpošana Dievam ir izteikta mūzikā un dziesmās, kas atskan baznīcā un cik lielu svētīgu darbu veic kā koristi, tā diriģents ,upurējot savu laiku un spēkus garīgās mūzikas kopšanai.

Draudzes koris, kuŗš šai koncertā šķita pieaudzis kā skaitliski, tā balsu spēku ziņā, arī godam centās pierādīt, ka ir dzīvs, zaļš zars pie Tā Kunga vīna koka, un to apliecināja arī brīžiem dziļā drāmatismā sakāpinātie dziedājumi, īpaši H. Berino orātorijā Kristus tiesāšana ar V. Plūdoņa tekstu, un liktenīgā, vairākkārt atkārtotā frazē: „Sit krustā to! Sit krustā to!" spēja saviļņot pat viscietāko klausītāja sirdi. Kā liktenīgs atbalss šim saucienam bija B. Piekalnīša solo partijas dziedājums, kuŗš pārsteidza un satrauca klausītājus ar savas balss vareno spēku. Bet it īpaši viņa bass visā savā dziļumā un skaistumā parādījās klasiskajā dziedājumā „In questa tomba", kur grūti būs atrast Piekalnītim līdzinieku.

Ar sirsnīgu centību, dir. A. Štromberga skaidrā, izteiksmīgā

(Nobelgums 3. lpp.)

Pēc garīgā koncerta sv. Andreja baznīcā Toronto. No kr.: dirig. A. Štrombergs, solists B. Piekalnītis, māc. A. Čops un komp. T. Ķeniņš. J. Kreiļa uzņ.

MOCARTS – CEĻVEDIS PIE DZĪVĀS MŪZIKAS

Dižciltīgā dvēseles mūziķa 200. dzimšanas dienas atcerei

Sava laika sabiedrība tikai retumis pienācīgi novērtē mākslinieku, arvien viņi kļūst sava uzdevuma un publikas nevērības mocekļi. Mocarts kā brīnumbērns sajūsmināja un mulsināja visu Eiropas galmu prominenci un vienkāršo tautu dievkalpojumos, bet vēlāk viņu aizmirsa, viņš dzīvoja trūcīgos apstākļos slimību mocīts un nomira atstātībā nepilni 36 gadi vecs. Viņu apbedīja masu kapā, un drīz vien neviens vairs nezināja viņa kapu. Tā ir drausmīgākā liecība par cilvēku trulumu un aklumu. Ir maldīgi sacīt, ka Mocartam vajadzējis nomirt 13 gadu vecumā, kad viņš bija saviļņojis visu Eiropu, jo tad visa pasaule būtu par viņu sērojusi un viņa vārds tāpat būtu nemirstīgs. Arī vēlākos gados Mocarts bija tikpat ģeniāls, vēl vairāk: tad tikai viņš sāka īsti apzināti komponēt; turpretī nepastāvīga un aĉgārna ir sabiedriskā doma. Kā bērns ar savu ģeniālitāti viņš izraisīja vispārēju apbrīnu, vēlāk Mocarta garīgo radīšanu vairs nespēja novērtēt, jo viņš bija tik īpašs komponists, kādu otru vairs mūzikas vēsture nepazīst. Un tagad mēs redzam, ka Mocarts ir arī revolūcionāri moderns, jo viņa iekšējais garīgums ir tuvs modernā cilvēka pasaules izjūtai.

Mocarta darbos var saskatīt modernās mākslas un zinātnes nojausmu tīri garīgā plāksnē, kāda tā pēdējos piecdesmit gados izveidojās. Profesors Oskars Šū (Schuh) saskata konkrētus piemērus Mocarta darbos, ko modernais laikmets cenšas īstenot dzīvē. Un tiešām, ja dziļāk ieklausās Mocarta darbos, tur atklājas vēl nejausts drāmatiskums, ko viņa laika biedri un arī Vāgnera publika vēl nespēja saprast vai vismaz tas nebija viņiem aktuāls, tikai pēc psiholoģiska Mocarta dvēseles meta atklāšanas sāka viņu īsti izprast un reizē arī viņa darbi guva jaunu zīmogu. Nokratot rokoko un sentimentālitātes putekļus, atklājās Mocarta īstā seja, tā ir saprātīga ģeniālitāte apzinīgā drāmatisma veidošanā, kas skar cilvēciskas problēmas.

HUMANĀKAIS KOMPONISTS

Laika secībā ir radušās dažādas Mocarta interpretācijas un katra tiecas izteikt viņa tiešāko esmi un vietu mūzikas pasaulē. Bet tā ka tas arvien notiek attiecīgā laika un mūzikas uzskatu izpratnē, tiek arī piedēvētas pārprastas illūzijas, kas vairs īsti nesaietas ar Mocarta vienreizējo personību. Visnepareizākā bija romantiskā laikmeta interpretācija, kur Mocarta vārds mūzikas aistētikā saistīts ar liegu sentimentālu jūtu mūziku, kas pilnīgi nesaietas ar viņa drāmatisko ievirzi. Tāds uzskats valdīja vēl līdz šī gadu, simta sākumam. Tāpat pārspīlēts ir arī modernā interpretu „atradums", ka Mocarta mūzika ir ar tik modernu ievirzi, ka tā kļūst modernisma izraisītāja. Mocarts tomēr ir kaut kas vairāk nekā rokoko jūtu saldenums un lietišķā modernā interpretācija.

Visa viņa dzīve bija sevis atdošana cilvēciskā un dieviškā ietērpšanai skaņās un šo mūžīgo paradoksu izlīdzināšanai. Un visa viņa mūzika ir ticīgas dvēseles apzināta cilvēcisko ciņu, maldu un kaislību novešana pie pilnības augstākās kārtības interesēs.

Mocarts nav abstrakts, bet gan humāni liels un skaidrs savā stilā. Šī mūzika ir dvēseles dialogs kā priekos, tā bēdās ar neatdarināmi garīgu formas vienreizību. Mocarta devumā ir universāla meistarība, kur augstākā apgarotība saaužas ar tautai īpatām un tuvām melodijām, tā kļūstot par māksliniecisku vienību mūzikas mēra izpratnei, t. i. kā mūzikas dvēseles jeb esmes paraugvienība. To apliecina katrs viņa darbs un izteiktās domas, ka mūzika, arī visdrausmīgākā un nejēdzīgākā situācijā nekad nedrīkst „apvainot" klausītājus, bet gan arvien palikt „kā mūzika" pieņemamās robežās.

Mocarts uzmineja cilvēka skaistuma ilgas un patiesības alkas, kas arvien saistītas ar kādu pazaudētu ideālu vai neaizsniedzamu mērķi. Tikai mūzika tās cilvēkam var atdot atpakaļ, citādi tās paliek nepiepildītas ilgas, kas dziļi dvēselē šmeldz un sāpina. Mocarts savā mūzikā atslēdz šīs dvēseles mokas ar visnoslēpumainākajām cerībām, vēlmēm un ilgām. Tā atveras brīnums ,pēc kā cilvēka dvēsele sapņo, gaida un, ciešot mokas, ilgojas.

NEIZSMEĻAMAS FANTAZIJAS EKSPLOZĪVA SPĒKA MUZIKĀLA PARĀDE

Mīklaina ir Mocarta ģenialitāte un jo tuvāk grib ar viņu iepazīties, jo dziļāka atveras plaisa, kas viņu nošķir no empiriskās izpratnes. Jau divpadsmit gadu vecumā Mocarts komponē pirmo operu, kuŗa uzrāda bērnišķīgu nopietnību, bet reizē arī brīnišķīgu skanīgumu un nevainīga bērna dvēseles līksmi. Un īpatākais jau tas, ka vietām tā skan ļoti tuvu vēlāko Mocarta operu gatavajam stilam ne tikai techniskā veikumā, bet arī psiholoģiskā ievirzē. Protams, tajā vēl nāv drāmatiskas gatavības, bet tā nepārprotami rāda brīnumbērna cēlo un svaigo mūzikas garu. Pēc pirmuzveduma Zalcburgā tā netika uzvesta. Šogad svētku programmā to atkal uzveda Zalcburgā; tā guva nedalītu publikas atzinību agrīnajam ģenijam. Šī opera „Spēlētā vientiesība (La Finta Semplice) ir ar tipisku mākslas komēdijas iezīmi; tanī saistītas dažādas mīlas intrigas bez īsta drāmatiska kāpinājuma.

Operā „Idomeneo", kuŗu Mocarts komponē 25 gadu vecumā, izskan Krētas ķēniņa zvēresta laušanas traģedijas laimīgās beigās. Šī ir Mocarta modernākā operas mūzika ar archaisku un dvēselisku dziļumu. Šeit Mocarta mūzika sit vāgnerisku pulsu un skaidri iezīmē sekojošo operu „Figaro", „Donžuana" un „Burvju flautas" aizmetņus. Šīs operas jauninscenējums Zalcburgas svētku spēļu teātrī bija arī Mocarta atceres svētku kulminācijas punkts pasaules labāko Mocarta interpretu priekšnesumā. Jaunā Mocarta mūzika neparasti saista un aizrauj klausītājus straujo teikumu, sajūtu kvēles un dedzīga temperamenta brāzmainībā. Tas ir neparasts izteiksmes spēks drāmatiska kāpinājuma spriegumā, kādu turpmākās operās vairs tik pilnīgi nesastop, jo Mocarts apvalda savu iekšējo kvēli.

Operā „Donžuans" modernajā interpretācijā atklājas cilvēces traģisms, ja nebūtu Dieva. Elegantais noziedznieks nebaidās nekāda grēka viss kalpo viņa labsajūtas un kaislību apmierināšanai. Pārējās personas ir viņam rotaļlietas, ar tām viņš spēlē savu traģisko komēdiju. Viņa dievišķais Akmens-viesis no viņpasaules spēj pārtraukt kārībnieka dzīres. Būtībā tā ir morāliska spēle cilvēciskā izpratnei, kas ar mocartisko mūziku pauž šaušalīgu traģiku.

„Burvju flautā" Mocarts sasniedzis savu spēju kalngalu un rāda gara spēku cīņu ar bezlikumīgo vardarbību, jo stiprais arvien nomāc vājāko. Tā ir pasaules nakts puses ķēniniene ar baroka koloratūrārijām. Un tā ir arī operu karaliene pasaules kultūras dārzā, kur tīri cilvēciskais izlīgst ar garīgo mūzikas iedirbē.

Pārējās Mocarta operas tikpat spēcīgas drāmatiskajā izteiksmē, kas bija viņa tipiskā forma. Tāda bija arī viņa personiskās dzīves saskare ar pasauli, kā savas misijas piepildīšanā. Apbrīnojams viņa radīšanas spēks veidu un stilu dažādībā. Kaut gan mūzika ir vijīga un rotaļīga, tā ir loģiski stingri pamatota un garīgi koncentrēta mākslinieciskā likumībā un mēra izpratnē. Mocarta ģenijam nav līdzinieku. Pie gara dzīves labā toņa piederas kaut cik zināt par Bēthovena deviņām simfonijām, bet, šķiet, tikai retais varēs minēt deviņas no Mocarta 50 somfonijām. Tās visas nevar pārskatīt, neminot nemaz viņa pārējos sacerējumus. Un tas ir skaņdarbu devums nepilnos 36 gados!

AUGSTĀKĀS KĀRTĪBAS ATSPOGUĻOTĀJS

Par Mocartu kā cilvēku maz tiešu liecību. No viņa vēstulēm redzams, ka viņš bijis aktīvs, labsirdīgs, jā — paklausīgs dēls, cītīgs mūziķis, ticīgs katolis, gādīgs ģimenes galva. Mocarta īslaicīgā piederība pie Vīnes brīvmūrnieku ložas jāatzīst vienīgi kā mākslinieciska aizraušanās, jo arī tajā laikā viņš komponēja garīgu mūziku. Mocarta gaišā pārpasaulīgā garīgā mūzika tiecas izteikt skaņās mūžīgās kārtības skanēšanu. Ticīgā Mocarta liturģija Dēmiurgam izskan 18. mesās, vairākās litānijās un daudzās citās garīgās kompozicijās.

Mocarta mūzika vienkāršā skaistumā un pilnvērtībā paceļas pārpasaulīgā sfairā un gūst serafisku ievirzi, kas savukārt rāda komponistu kā harmonisku transcendentālistu dziļākā būtībā. Un kaut arī mēs mēģinātu Mocartu interpretēt modernā laikmeta gaismā, viņa ģeniālitāte paliek noslēpums, ko nevarēs pilnīgi uzminēt. Zināms, ka viņš bijis stingrs pret sevi radīšanas darbā un ar dziļu cieņu nesis savu grūto likteni. Ģeniālā darba drudzī ātri izdega gaišā mākslinieka dzīvība. Modernais cilvēks stāv un brīnās pie neparasti ģeniālajām, modernajām laikmetam tuvām partitūrām. Bet pats komponists paliek īsti neuzminams.

Alb. Spogis.

Tādu mēs kādreiz skatījām Almu Maču Ekebijas majorienes lomā. Viņu atkal varēsim klausīties sestdien, 24. martā, plkst. 8 vakarā, sv. Andreja baznīcā

Piešķirtas stipendijas

Toronto latviešu studentu kopa saņēmusi 8 stipendiju lūgumus, kuŗus kopas valde skatīja cauri, pieaicinot Latviešu studentu centrālās savienības pr-di Alfonsu Kalnu.

Studentu kopas rīcībā esošos $500 sadalīja visiem 8 stipendiju pieprasītājiem, un tieslietu students A. Zutis, architektūras students E. Tannis, ķīmijas inženierzinātņu students G. Sālzirnis un Arts kursa psiholoģijas studente V. Bramane saņēma pa $70 katrs.

Elektrisko inženierzinātņu students G. Martinsons, vispārējā Arts kursa students M. Grīnvalds un ķīmijas inženierzinātņu students G .Upatnieks saņēma pa $50.00.

TĀLIVALDIS DANGAVS

Ed. Keiša vinjetē

STĀSTS

no cikla Strandējošo sala

(24. turpinājums)

„Un kas tas ir, ko es negribētu izpildīt? Stāsti vaļā: izpildīšu!"

„Kad tēvs vēl bija dzīvs, man tas neienāca prātā. Tagad gan."

Mani tas sāka interesēt:

„Un?..."

„Man dikti, dikti gribas zināt, kā ir, kad vīrietis noskūpsta sievieti. Katrā grāmatā raksta par to,"

„Hm," es apmācos. „To es nevaru," kaut kas man liedza.

„Kāpēc?"

Mēģināju paskaidrot:

„Vispirms: tu neesi sieviete, bet bērns; otrkārt: es tev neesmu nekāds vīrietis, bet draugs, Drīzāk kā tēvs..."

„Bet tu solījies izpildīt," draudzene nepadevās.

Es apdomājos: kāpēc gan nevaru noskūpstīt šo bērnu, ja arī tēvs to dara ar savu meitu?

„Labi. Bet tu nevienam to nedrīksti teikt," es sacīju, pamezdams skatienus mums visapkārt.

„Vai tad jābaidās, kad grib skūpstīt?"

„Nē, nē, nav vis," un viegli pieskāros Mirjamas mutei. „Vai nu tagad zini?"

„Zinu," Mirjama izdvesa balsī, kas man likās ievērties viņas sejā, no kuŗas atvadījās bērna smaids un ievilkās kas nopietns; bet toreiz man neienāca prātā meklēt tam cēloni.

Es turpināju tērzēšanu, bet meitene klausījās vai arī domāja savu. Tikai kad iejājām pa vārtiem, viņa atkal sāka vidžināt.

Zirgu soļu tuvošanās pilij, izsauca no tās kundzi. Mirjama žigli nometās no zirga, savu māku rādīdama, un piesteidzās pie mātes.

„Zini ko-" viņa sauca priecīga. „Kad es izaugšu liela, precēšos ar Eduardu!"

Man bija jāsmejas. Bet mātes seja mainījās, un klusu viņa teica:

„Laikam meita gudrāka par māti."

Es to dzirdēju.

Sestdienas pievakarē man bija jāpavada kundze izjājienā. Sākumā klusējām, kā zirgu soļus skaitīdami, tad viņa ierunājās, un es atbildēju.

Kā man patīkot šis apvidus?

Pastāstīju, ko biju domājis agrāk par tā senatnīgo skaistumu, kas glāsta.

„Man nepatīk nekas. Viss garlaiko," viņa žēlojās. „Es atgrieztos uz Parīzi, ja nebaidītos no jūras brauciena, no jūras slimības, kad galva reibst, cilvēks kļūst riebīgs un ik brīdi nāk prātā nāve. Lūk, par to domājot, jau galva reibst. Ķeriet! Neesiet neveikls! Ai, nogāzīšos!"

Es saķēru viņu un pārcēlu uz mana zirga. Turēju apskāvis, nezinādams, ko darīt tālāk, jo viņa bija kā nogibusi, galvu pie manām krūtīm.

Ja viņa nomodā, tad jūt, cik uztraucies esmu, domāju. Mana sirds nodod manu mīlestību.

Kādas birzs tuvumā viņa vēlējās:

„Celiet mani nost! Es gribu uz zemes!"

Viņas rokas bija man ap kaklu, vaigs pie mana vaiga, tikai mutes katra uz savu pusi. Viena mana roka bija viņai ap viduci, ar otru turējos pie zirga, kāpdams zemē. Ar brīvo roku tad paņēmu lakatu no viņas sedliem, klāju to uz zemes un guldīju viņu uz tā.

Viņa man likās tik viegla un viņa juta manu spēku.

Viņu žņaudza ņieburs. Man vajadzēja to atpogāt. Man bija jāvēdina gaiss, lai vēsums rastos. Viņai slāpa, un ūdens nebija. Jutos gaužam nelaimīgs.

„Vai jums uz lūpām nav drusku valguma?"

Un es liku lūpas uz viņas mutes, tad nenocietos vairs un skūpstīju, skūpstīju... Viņas rokas apvijās man, un es baudīju atbildes skūpstu, kādu vēl nekad.

„Tu mani mīli?" viņa vēlējās zināt.

„Ļoti."

„Es jau tā domāju," un atkal viņas lūpas steidzās pret manējām.

Atraduši viens otru, laimīgi atgriezāmies mājās.

Vakariņojām divi vien, jo Mirjamu māte jau bija aizgādājusi gulēt. Baudījām vecu vīnu, kas bija bijis pagrabā zem biezas putekļu un zirnekļu tīklu segas Kļuvām jautri,un viņas valoda tecēja kā strautiņš pāri akmeņiem, pāri tam, kas bijis kādreiz un vairs neatgriezīsies nekad: dzīve Parīzē, šansonetes gaitas kādā krodziņā, iepazīšanās ar eksotisko franeūža dēlu no Paragvajas — savu mirušo vīru, aizraušanās un —

„Man jau bija klēpī Mirjama, un tad sievietes ļoti mīl savu vīrieti. Bija jāseko viņam uz šejieni. Liktenis!" viņas dzīves strautiņš aprima, nonācis pie šīsdienas katarraktām:

„O, kur tu biji, Eduard! Kur biji agrāk, mīļais!"

„Ai, Žannete," glāstīdams čukstēju, „kā man to bija zināt? Tik dažas dienas ir prom, kopš tavi pleci un kakls, tava kailā mugura pie peldbaseina mani iesvieda mīlestības liesmās."

„Tikai mugura?" viņa nu koķeti smējās, ļēni no nakts tērpa atbrīvodama plecus maniem skūpstiem, un viņas smaids kļuva šķelmis: „Ai, man liekas, atkal zaudēju samaņu. Nes mani, mīļais, uz lakata, haha!"

Cik viegla viņa bija manām rokām, viegla kā paija, nē, kā mākonītis vējam!

„Rotaļāsimies!" viņa aicināja, iemezdamās gultā jau bez nakts tērpa, un iedziedājās kā cīrulis:

Dis, Jeannette,
Veux-tu entrer en service, Larirete?
Dis, Jeannette,
Veux-tu entrer en service?
— Non, ma mère,
Je veux me marier, Larirete;
Non, ma mère,
Je veux me marier...

Un māte aizmirsa savu meitu, un draugs savu draudzeni. Mums vairs nevajadzēja it neviena, jo mēs redzējām tikai viens otru, dzirdējām tikai sevi, savu prieku, un tāpēc kāda gara nopūta, kas kaut kur izlauzās kā vējš, caur ruīnām skriedams, mūsu aizņemtajām ausīm pagāja secen.

XII

Mūsu mīlestība vēl turējās stingri arī pēc triju gadu kopdzīves, kaut gan tā tika slēpta kā no Mirjamas, tā vīra radiem, jo savā greizsirdībā mirušais bija paredzējis, ka appreceties Žannete zaudē mantojuma daļu. Šī iemesla dēļ mums arī nebija bērnu un šad un tad, gan īsāku, gan garāku laiku, Žannetei vajadzēja šķirties no manis un padzīvot pilsētā. Tādus atvaļinājumus es nepavadīju skumdams pēc Žannetes, bet metos vēl sirdīgāk darbā. Tāpēc arī estansija zēla manā vadībā un tika apbrīnota.

Mirjama bija izaugusi par mazrunīgu, sevī noslēgušos jaunavu, kalsnu kā niedre. Stundām viņa varēja jādelēt pa prēriju vai ierakties lasāmvielā, tai pašā, ko es biju lasījis. Mātes tuvumā viņa vienmēr sastinga, kā salu jutusi, bet atmaiga, kad garāmiedams noglāstīju viņas galvu vai draudzīgi sapurināju aiz pleciem. Kad mātei bija jādodas uz pilsētu, vienmēr bija strīds abām, jo Mirjama gribēja palikt, bet māte viņu te neatstāja; tāpat viņas ķīvējās otrā galā, jo nu Mirjama taisījās līdz, kaut arī skola jāpamet.

(Turpinājums sekos)

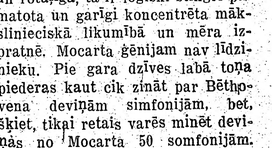

Lietuvieši Nujorkā ar svinīgu aktu 16. martā atzīmēja savas operas 35. gada dienu. 1921. gadā vairāki lietuviešu mākslinieki ar Kipru Petrausku priekšgalā noorganizēja Kauņā operas Travjata uzvedumu. Tas bija pirmais operas uzvedums lietuviešu valodā.

V. PALMA RI 3670

no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

Skaistajā PLAYTER rajonā, ļoti izdevīga 13 istabu atsevišķa dubulto kieģeļu īres māja, ūdens-eļļas apkure, 3 virtuves, 3 vannas istabas. Kieģeļu garāža. Vienreizēji izdevīgi maksāšanas noteikumi.

Mēs sagādājam aizdevumus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem. Lūdzu vērojiet obligāciju nomaksāšanas termiņus.

EGLINTON — YONGE rajonā 6 istabu kieģeļu māja. Garāža. Kopīgā cena $12.500, iemaksa $2.500.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai. Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos.

HIGH PARK rajonā atsevišķa 7 istabu dubultkieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, 2 virtuves. Garāža. Izdevīgs pirkums.

HILLCREST MOTORS LIMITED

1438 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECĪBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu

$200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121

Tel. mājās OX 1-8179

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

DUFFERIN — EGLINTON, pilnīgi jauna 6 istabu dubultkieģeļu savrupmāja, moderna virtuve, eļļas apkure, liels dārzs. Iemaksa $3.500.

HIGH PARK — EWELYN, iemaksa $6.000 11 istabu dubultkieģeļu savrupmāja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure, garāža. Pilna cena $21.800.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

IMANTA

Dāviniet Lieldienās interesantu un lielu apmēru romānu cienītājiem vērtīgos

IMANTAS tulkojumus

Annemarijas Selinko — Desirē. Romāns par Marseļas zīdtirgotāja meitu, kas kļuva par Zviedrijas karaļieni, un Napoleonu. Broš. $3.80, ies. $5.20

Džovanni Bokačo — Dekamerons, I-II. Viens no pasaules literatūras pamatdarbiem. Broš. $4.40, ies. $5.80.

A. Dž. Kronina — Debesu valstības atslēgas. Liels romāns par misionāru darbību Ķīnā. Broš. $2.85, ies. $3.80.

A. Dž. Kronina — Tirānns. Romāns par kādas dzimtas iziršanu. Broš. $4.40, ies. $5.40.

A. Dž. Kronina — Citadele. Romāns par Anglijas ārstu dzīvi. Broš. $2.90, ies. $3.60.

A. Dž. Kronina — Zvaigznes raugās lejup. Romāns par Anglijas ogļračiem. Broš. $4.75, ies. $5.65.

Dž. Steinbeka — Par pelēm un cilvēkiem. Drāmatisks un reizē smalki psiholoģiski niansēts romāns par draudzības un mīlestības problēmām. Broš. $1.60, ies. $2.40.

Grāmatas pērkamas un pasūtināmas visās latviešu grāmatnīcās vai tieši apgādā. Pasūtinot tieši apgādā līdz š. g. 31. martam vismaz divas grāmatas — 25% atlaide

Apgāda korespondences adrese:

IMANTA

Postbox 292, Copenhagen V., Denmark

Naudas pārvedumiem:

Imants Reitmanis,

Postbox 292, Copenhagen V., Denmark

VAI ESAT JAU LASĪJUŠI ŠO JAUNO GRĀMATU?

ARTURS VOITKUS

PIEDĀVĀ

DV GRĀMATNĪCA,

123 Huron St., Toronto, Ont.

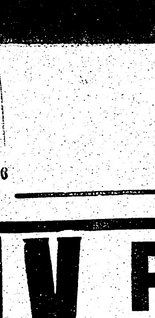

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu dailamatnieku savienības
- salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, pie Grace, LE 5-6792

RADIOTECHNIĶIS A. EGLITIS LABO

Eiropas un vietējos radio, auto radio, televizijas aparātus, plašu spēlētājus. Rūpīgs un garantēts darbs. Visi labošanas un noskaņošanas darbi tiek veikti ar vismodernāko instrumenta palīdzību.

62 Langley Ave, Toronto Tel.: RI 6477

ARNOLDS BĒRZIŅŠ REAL ESTATE

● Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. ● Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. ● Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas; slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

316 Harbord St., LE 4-8447, Toronto

Pārstāvis: JĀNIS VEISS, EM 8-7385

Farmas: HUGO OZOLIŅŠ, tel. 2 R 2 Grand Valley

Jūsu kluso stundu draugs ir dzeju grāmata

Ingrida Vīksna

Es sacu paldies

Izsūtīta visām lielākajām grāmatnīcām

Apgāda MEDUSLĀČA galvenais pārstāvis

DV GRĀMATNĪCA

123 Huron St., Toronto, Ont.

IZPILDU

APMETUMA DARBUS

jaunus, kā arī laboju ikkatrā vietā. Ātrs darbs, mērenas cenas. Runā vāciski

Zvanīt no plkst. 6-8 vakarā

LE 4-3711, Toronto

VENUS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

231 Roncesvalles Ave. (pie High Park Blvd.)

LE 4-4645, Toronto

Ziedi un ziedu izstrādājumi katram gadījumam. Latviešu keramika. Adas izstrādājumi. Laikraksti.

Kungu un dāmu apģērbus

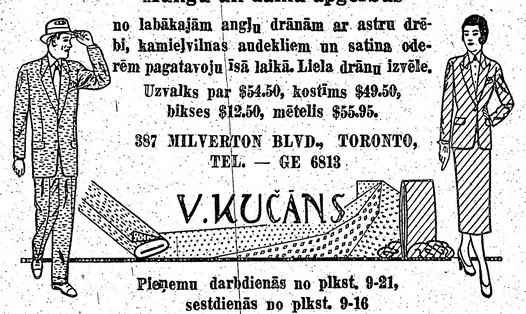

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina oderēm pagatavoju īsā laikā. Liela drānu izvēle.

Uzvalks par $54.50, kostīms $49.50, bikses $12.50, mētelis $55.95.

387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

VASARNĪCA

Simco ezera D. krastā

(Island Grove ap 50 jūdžu no Toronto). Liels gruntsgabals ar 90 pēdu pludmali.

Izdevīga laivu izīrēšana, jo uz īpašuma atrodas degvielas tanks, kā arī iekārtota laivu osta.

Vasarnīcā 18 guļamistabas ar visu iekārtu. Liela kluba telpa un liela virtuve ar visu iekārtu.

Uz gruntsgabala iespējams celt kabīnes. Īpašums atrodas vienā no dzīvākajiem vasarnīcu rajoniem. Labi ienākumi.

Gadījuma pirkums, jo īpašnieks brauc uz Angliju. Pilna cena 17.000 dol. Iemaksa 4.000 dol. Interesentus lūdz rakstīt

LA kantorim Nr. 404

LATVIEŠU VEIKALS THE SPRI MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

A. SILAVS

Kungu un dāmu drēbnieciba Tīra, krāso. Par pazeminātām cenām. Garantēts darbs. 415 DUNDAS St., E. Toronto,

Pie Parliament St. EM 4-0089

850 Bloor St. W. pie Ossington Ave, Toronto, Tel. LE 6-7076

MATINEE HATS

DĀMU CEPURU VEIKALS

Krājumā: Salmu, puķu un kokteiļu cepures. Pagatavojam arī no pienesta materiāla, — tāpat arī gatavojam līgavām un līgavas māsām.

Marta Šverns

Delikatešu veikals LITTLE RIGA

343 RONCESVALLES AVE., TORONTO

Tel. LE 4-8974

Īpašnieks JURIS DZEGUZE

LIELDIENU PRIEKAM ŠOKOLĀDES ZAĶI — OLAS

PASCHAM, BABAM, TORTEM pasūtinājumus lūdz nodot laikus.

A. AMJĀRUS BAKERY

602 Yonge St. pie Wellesley Subway stacijas, tel. WA 2-5346, Toronto

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces

Tel. WA 1-3632 un HU 8-7841

Dr. med. K. ZYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1393 Dundas St. W., Toronto (darbā Rusholme - Gladstone). Pieņem katru dienu no 1-3 un 6-8, sestdienās no 11-2 un pēc vienošanās. Tel. OL 6851.

Runā latviski un vāciski

BRUCE D. PALMER

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

229 YONGE ST.,

Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON

IGAUŅU JURISTS

229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, vakaros MA 0141

Runā vāciski un krieviski

DVF apgāds Londonā

izdevis latviešu valodā pirmo grāmatu par dzīvi Padomju Savienības vergu nometnēs Sibirijā. Maz ir to latviešu ģimeņu, kurām viens no piederīgiem vai paziņām tur nebūtu. Vācu ārsts Dr. Šolmers pavadījis vairākus gadus kopā ar viņiem un par piedzīvoto stāsta grāmatā

MIRUŠIE ATGRIEŽAS

Grāmatai 240 lpp., iesieta maksā $3.00.

Dabūjama

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto

LATVIEŠU UZŅĒMUMS OVERSEAS GIFT PARCELS CO.

Birojs 316 Harbord St., Toronto 4, LE 3-2258

Sūta uz zemēm krievu orbītā pārtiku, drēbes, apavus, medikamentus, kā arī personiski sagatavotus saiņus. Piegāde garantēta.

Pārdodam West- un Ostmarkas, krievu rubļus u. c. valūtu.

Birojs atvērts no plkst. 6-10 pp.

JAUNAIS CENRĀDIS AR LIELU CENU NOLAIDI nodrošinātiem saiņiem uz LATVIJU

un citām Eiropas zemēm, arī uz Sibiriju, dod iespēju jums palīdzēt saviem tuviniekiem, tas ir drošākais un lētākais ceļš.

Plašākā firma Ziemeļamerikā.

JANIQUE TRADING CO

Īpašnieks J. KAMIENSKI

Galvenais birojs: 835 QUEEN St., W., Toronto, Ont., tel. EM 4-4025

Nodaļas: Winnipeg, Man., Edmonton, Alta., Hamilton, Ont., St. Catharines, Ont., Buffalo, N.Y., Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, Newark, N.J., Philadelphia, Pa., un citās lielākās pilsētās.

Fort William, Ont. — 627 Simpson Road, tel. 3-9613

PLAŠĀKĀ

DV GRĀMATNĪCA

123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADA, TEL. EM 8-0792

VIENMĒR KRĀJUMĀ:

- VISJAUNĀKIE IZDEVUMI
- ROMĀNI
- STĀSTI
- NOVELES
- DZEJAS
- BĒRNU GRĀMATAS
- REITERA KOĶA SKAŅU PLATES
- ŽURNĀLI
- „DELTA" SMARŽAS

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

9 ist. divdzīv. māja (Duplekss) ellas apkure, $41 nedēļas ienākumi plūs īpašnieka dzīvoklis KEELE — ANNETTES rajonā. Cena $17.900, iem. $6.000. Zvanīt A. BULLEM, LE 5-5555. O.P.R.E.

GADIJUMA PIRKUMS
$2.000 iemaksa 9 ist. dubultķiegeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm un 2 garāžām. Sevišķi glīts telpu dekorējums. Zvanīt I. JANKOVSKIM, LE 5-5555.

1956. GADA 14. UN 21. APRĪLĪ, PLKST. 19.30

KARALISKĀ ONTARIO MŪZEJA ZĀLĒ, QUEEN'S PARK 100 (pie Bloor ielas) TORONTO,

DV TK IZRĀDĪS A. DEGLAVA ROMĀNA

VECAIS PILSKUNGS

DRĀMATIZĒJUMU

Režisors F. LINTIŅŠ, diriģents J. BARUŠS, dekorātors K. BĒRZIŅŠ.

Ieeja $2.00 un $1.50.

Biļetes iepriekšpārdošanā LA redakcijā, 123 Huron St., Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St., Calla puķu veikalā, 727 Danforth Ave.

Auto novietošanas iespējas mūzeja parkošanas laukumā aiz mūzeja ēkas.

Izrādes citās pilsētās notiks, tādēļ kaimiņus lūdzam izrādes apmeklēt Toronto.

Ja jūs vēlaties kvalitātes ražojumus savam svētku galdam, pasūtiniet

PAVASARA MAIZNĪCĀ – KONDĪTOREJĀ

398 Queen St. E., tel. EM 4-4993, Toronto

❶ PASCHAS UN KULIČUS. ❷ TORTES, KŪKAS UN CEPUMUS ❸ SPEĶA PĪRĀGUS ❹ VĪNES MAIZĪTES, STRICELES UN GALDA MAIZĪTES

Pasūtinājumus lūdzu nodot laikus

Izpildu visāda veida pasūtinājumus no Vācijas.

MIKELIS LUSIS,
Daimlerstr. 44, (24a) Hamburg-Altona, Germany

J. GRĪSLIS
Drēbnieks
188 Davenport Rd., Toronto, tel. WA 3-5295
Agrāk: Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

VAJADZĪGA saimniece, virtuves palīdze un telpu tīrītāja, no 20. jūnija līdz 5. augustam.

Jābūt saticīgas dabas, tīrīgām un čaklām. Labs atalgojums labai amata pratējai. Aprakstot savu pieredzi, rakstīt:

Imants Fricbergs,
97 Ontario Ave, Hamilton, Ont.

KAS VĒLĒTOS mēbelētu istabu — kā atlīdzību par 5 g. v. meitenītes uzskatīšanu dažas stundas nedēļā? Tel. LE 4-0816, Toronto. (395)

4 ISTABU DZĪVOKLIS par $90.00 izīrējams 270 Peter St. Elektriskais ledusskapis, plīts u. c. ierīces. Atsevišķa ieeja. Zvanīt MA 2060, Toronto. (401)

HIGH PARK rajonā izīrējamas 2-3 nemēbelētas istabas ar vārīšanas iespējām. Zvanīt pēc plkst. 6 vak., RO 9-6624, Toronto. (398)

IZĪRĒJAMI 2 dzīvokļi. Zvanīt katrā laikā WA 1-2417, Toronto. (341)

PILSĒTAS centrā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas un virtuvīte. Zvanīt līdz plkst. 6 vak. EM 8-0792, pēc plkst. 6 EM 6-0101, Toronto. (388)

HIGH PARK rajonā izīrējams dzīvoklis, liela, gaiša istaba un virtuve. Laba satiksme un iepirkšanās. Zvanīt vakaros, sestdienā un svētdienā visu dienu LE 1-7884, Toronto. (331)

IZĪRĒJAMA istaba un virtuve ar vai bez mēbelēm pilsētas rietumos, uz vēlēšanos ar garāžu. Zvanīt pēc pl. 6 vak. LE 4-2208, Toronto.

HIGH PARK rajonā izīrējama liela glīti mēbelēta-dekorēta istaba ar vārīšanas iespējām, piemērota vieniniekiem vai pārim. Parkošanās iespējas. Zvanīt RO 7-5370, Toronto. (400)

IZĪRĒJAMA istaba, uz vēlēšanos ar pilnu pansiju Bloor — Bathurst rajonā. Tel. LE 4-7066, Toronto. (396)

KAS, GARŠOJUŠI, SAKA
IR LABI
NOGARŠOJIET ARĪ JŪS!
Exclusive Delicatessen Co.

Latviešu apavu veikals
PETER'S SHOES
Piedāvā jums uz Lieldienām kungu, dāmu un bērnu no VĀCIJAS IMPORTĒTOS AUGSTĀKĀS KVALITĀTES APAVUS, kā arī vietējos ražojumus. Sveices NICKY puloveŗus un PERLONA dāmu zeķes.
243 Danforth Ave, Toronto, Ont., tel. GE 7319.

ALBERT'S DELICATESSEN
LATVIEŠU DELIKATESU VEIKALS
375 Broadview Ave. (pie Gerrard St.), Toronto
Tel. RI 4473.
Piedāvājam jums uz Lieldienām:
Sokolādes Lieldienu zaķus, olas un cita veida Eiropas ražojumus. Dažādu šķiŗņu galas izstrādājumus, konservus, žāvētus lašus un zušus, kā arī Eiropas nēģus. Visu šķiŗņu desas un citas pārtikas preces. Visādu šķiŗņu maizes un cepumus. Tortes uz pasūtinājumu no labāko Eiropas meistaru-cepēju — latviešu un vācu konditorijām.
ALBERTS JAKUBAITIS

KAKTIŅŠ
Transporta firma un mantu glabātuve
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt
1997 Keele St., Toronto, RO 7-6697, katrā laikā

UZMANIBU TAUTIEŠI
Laipni lūdzu laikus izdarīt pasūtinājumus: tortēm, kūkām un cita veida cepumiem, kā arī paschām.
Pasūtinājumus var izdarīt pie A. Kūlaiņa LE 4-2515, E. Steinharda LE 2-4028 un A. Anšmita EM 8-2361, kā arī tieši
BROADVIEW DELICATESSEN & HOME BAKERY
731 Broadview Ave, tel. GL 9905, vai
277 Dundas St., E., Toronto, tel. EM 8-8525
ED. TĪLMANIS

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

ŠVEICES PULKSTEŅI
par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā pie:
AD. JANĪTIS, foto studijā, 181 Carlton St., Toronto un
A. GREBLIS, 2219 Prud'homme Ave, Apt. 9, Montreālā
P. IKŠELS, imports

Ing. M. MARDI'S
AUTOVADĪŠANAS SKOLA
490 College St., tel. WA 4-8219, Toronto
Automatisko un standarta transmisiju auto

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas
Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto
Lieldienas svētkiem piedāvājam bagātā izvēlē: pūpolus, maijpulkstenīšus, lilijas un daudz citu grieztu ziedu. ❶ Ziedošas podu puķes: Lilijas, hortenzijas, rozes u. c. ❷ Tropiskos un zaļumu stādus. ❸ Keramiku, audumus, sudraba un ādas izstrādājumus. ❹ Ziedus sūtām uz citām pilsētām un valstīm.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus. Mēs piegādājam mājās

ALBERT'S JAKUBAITIS
Visu jūsu daiļumam sniedz
ELZA PĒRKONE
Amaryllis Cosmetological Institute
61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc nornnas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

BAZNĪCAS ZINAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Pūpolu svētdienā, 25. martā, pl. 1.15 Betlemes baznīcā Bruklinā lielais jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu, mācītāji R. Zariņš un A. Ozols. Draudzes koris, diriģents un ērģelnieks Br. Skulte. Krāšņi rotāti dievnams, īpašas dziesmu lapiņas.

Bruklinā, Beltemes baznīcā, 30. martā, plkst. 8 Lielās Piektdienas vakara dievkalpojums ar sv. vakarēdienu, māc. R. Zariņš un K. Freimanis, mūzika.

1. aprīlī, plkst. 3 Lieldienas svētku dievkalpojums, māc. R. Zariņš, kristības, solists, pie ērģelēm Bruno Skulte.

Bronksā, Sv. Toma baznīcā, 30. martā, plkst. 6.30 Lielās Piektdienas vakara dievklapojums ar Sv. Vakarēdienu, māc. A. Ozols, dziedās koris, pie ērģelēm Rita Pētersone.

1. aprīlī, plkst. 7 Lieldienu rīta dievkalpojums, māc. A. Ozols, dziedās koris Ritas Pētersones vadībā.

Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā, 29. martā, plkst. 9 Zaļās Ceturtdienas vakarā ar dievgaldu, māc. A. Ozols, pie ērģelēm Velta Anševica.

1. aprīlī, pl. 7 Lieldienu rīta dievkalpojums kopā ar vietējo draudzi.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, 30. martā, pl. 6.30 Lielās Piektdienas vakarā ar dievgaldu, māc. F. Treus.

1. aprīlī, pl. 2.00 dienā Lieldienu svētku dievkalpojums, māc. F. Treus, pie ērģelēm Valda Rozensteina.

Hempstedē, Žēlastības baznīcā, 30. martā, plkst. 9.30 Lielās Piektdienas vakars ar dievgaldu, māc. D. Grauds.

1. aprīlī, plkst. 2 Lieldienas svētku dievkalpojums, māc. D. Grauds, pie ērģelēm Annija Vītola.

Beišorē, sv. Lūka baznīcā, 1. aprīlī, plkst. 3 Lieldienas svētku dievkalpojums, prāv. J. Kullītis, pie ērģelēm Austra Ķikāne.

Draudzes namā 29. martā, pl. 8 Zaļās Ceturtd. vak. dievvārdi, mācītājs R. Zariņš, Gaismas bildes.

Dievgaldniekus lūdz pieteikties iepriekš.

Detroitā, sv. Pāvila ev.-lut. draudzē Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu 25. martā, plkst. 1.00 dienā, Emaus ev.-lut. baznīcā, 4432 12th Street, māc. J. Sīpols.

Plkst. 12.30 turpat — latviešu skola.

ČIKAGĀ

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas lutera̦u semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St., sestdien, 24. martā, pl. 7 v. Bībeles stunda. Pūpolu svētdienā, 25. martā, pl. 11 dievkalp. ar dievgaldu, māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola no plkst. 11-1.30.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. **Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.**

Aurorā, Pūpolu svētdienā, 25. martā, plkst. 3 pp. dievkalpojums ar dievgaldu Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place, māc. A. Rautenšilds.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 823 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnesī 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartī, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E. Grand Rapidī.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minēapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langīns.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Pūpolsvētdienā, 25. martā, dievkalpojums ar dievgaldu.

Lielā Piektā, 30. martā, Sv. Vakariņa dievkalpojums.

Svētdien, 1. aprīlī, plkst. 7.30 rītā Lieldienas rīta dievkalpojums.

Svētdien, 22. aprīlī, plkst. 6.30 v. dievkalpojums.

Dievkalpojumi notiks Fort Viljamā Trīsvienības baznīcā, 560 May St. Sākums plkst. 6.30 vak. Svētdienās pusstundu pirms dievkalpojuma Svētdienas skola bērniem.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.

Sv. Katarīnās 25. martā, Pūpolu svētdienā, plkst. 3 pp. Kristus b. dievkalpojums ar dievgaldu.

Londonā, 30. martā, Lielā Piektdienā, plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu.

Niagarā, 1. aprīlī, Lieldienās, pl. 2 pp. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Māc. E. Bērziņš, 5833-45 Ave, Red Deer, Alta.

Vinipegā 25. martā, plkst. 3 pp. Immanuela baznīcā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Edmontonā, 30. martā, plkst. 3 pp. Grace lut. baznīcā, 114 St. un 99 Ave krustojumā Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Kalgārijā, 1. aprīlī, plkst. 3 pp. Mt. Calvary baznīcā Lieldienas svētku dievkalpojums.

Māc. A. Čops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

25. martā, plkst. 11 rītā Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

30. martā, plkst. 7 vakarā Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Dziedās draudzes koris.

1. aprīlī, Pirmās Lieldienās, pl. 10 rītā dievkalpojums.

Jaunatnes iesvētīšana 1. jūlijā. Jaunieši lūgti laikus pieteikties pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Svētdien, 25. martā, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā, Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

Zaļā Ceturtdienā, 29. martā, pl. 8 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu sv. Trīsvienības baznīcā.

Lielā Piektdienā, 30. martā, pl. 6 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā.

Lieldienu rītā, 1. aprīlī, plkst. 5.30 no rīta — agrais dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

Lieldienu dienā, 1. aprīlī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, OnOt., tel. LE 4-8171.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

30. martā, Lielā Piektdienā, pl. 4 pp. dievkalpojums ar dievgaldu sv. Barnaba baznīcā.

1. aprīlī, Pirmās Lieldienās, pl. 6 no rīta dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonas latviešu ev.-lut. dr. 25. martā, Pūpolu svētdienā, plkst. 1.30 pp. dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā, māc. A. Briedis.

Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Pūpolu svētdienā, 25. martā, pl. 1.30 pp. dievkalpojums sv. Olava baznīcā ar archibīskapa pārstāvja prāvesta A. Skroģeļa piedalīšanos. Dievgalds.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So).

Svētdien, 25. martā, plkst. 3 pp. draudzes dāmu komitejas sanāksme mācītāja mājā.

Kas vēlētos vasarā iesvētīties, lūgti pieteikties pie mācītāja līdz š. g. 1. aprīlim. Iesvēte paredzēta jūlijā.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 3-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Pūpolu svētdienā, 25. martā, pl. 9.45 dievkalpojums.

Lielā Piektdienā, 30. martā dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 9.30 no rīta.

Lieldienās, 1. aprīlī dievkalpojums plkst. 9.45 no rīta.

Svētdienas skola ik svētdienas, izņemot Lieldienas, plkst. 10.45 no rīta.

Kičenerā dievkalpojums Lielā Piektdienā, plkst. 2 pp. ar dievgaldu.

Māc. E. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa 2, Ont. **Otavā**

30. martā, Lielā Piektā — dievkalpojums ar dievgaldu pl. 3 pp. Dievgaldniekus lūdz iepriekš pieteikties. Kollekte pašu draudzei.

1. aprīlī, Lieldienu dievkalpojums baznīcā plkst. 3 pp.

8. aprīlī, bērnu un jaunatnes dievkalpojums baznīcā pl. 3 pp. Pēc tā ticības mācības stunda jaunatnes grupai.

Māc. H. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal. P.Q., tel. DE 8394).

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Norandā svētdien, 25. martā, pl. 16 United baznīcā, dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.00.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B. C. Kitsilano luterāņu baznīcā, 12. avenijas un Stephens ielas krustojumā.

25. martā, Pūpolu svētdienā, pl. 2 dienā dievkalpojums ar jauniešu iesvētīšanu un dievgaldu.

30. martā Lielajā Piektdienā, pl. 3 dienā dievkalpojums ar dievgaldu.

1. aprīlī, Lieldienās, plkst. 3 dienā svētku dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Piektdien, 30. martā, plkst. 14.00, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

Svētdien, 1. aprīlī, plkst. 14.00 Lieldienu dievkalpojums. Dievkalpojumu kuplinās Vinipegas latviešu vīru koris. Dziesmu lapiņas.

Dofinā, svētdien, 25. martā, pl. 12.00 dienā, Farewell skolā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 3 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walker Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tiešī ar apgādu Dangavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

DANFORTH — HAMPTON: 6 istabu savrupmāja ar lielu dārzu un divām garāžām. Mājā ūdens-eļļas apkure, moderna virtuve. Ļoti tīra māja. Prasītā cena $12.000.

LAKE PROMENADE: tieši ezera malā, ļoti jauks bungalovs. Šai mājai divas istabas, moderna virtuve un saules istaba, eļļas apkure, vannas istaba ar dušu, privāts iebraucamais ceļš. Prasītā cena $9.750.

BLOOR — DELAWARE: dubultķieģ. 9 ist. savrupmāja. Udens apkure, 2 virt., garāžu iespējas. Ļoti tīra māja, lielas istabas, laba ireš māja. Prasītā cena $20.000, māja bez parādiem.

WILLOWDALE: tuvu Yonge ielai, ļoti laba 6 istabu māja. Gruntsgabals 48 reiz 266'. Eļļas apkure, moderna virtuve, privāts iebraucamais ceļš ar dubultgarāžu. Liels dārzs ar augļu kokiem. Labi uzturēta māja. Prasītā cena $13.500.

AVENUE RD. — LAWRENCE: 5 istabu māja divos stāvos ar būvēšanai izdevīgu gruntsgabalu 40 reiz 125'. Īpašums tuvu Avenue Rd. Prasītā cena $8.500. Ļoti izdevīgs pirkums.

DANFORTH — WOODBINE: atsevišķa dubultķieģeļu 8 istabu māja divos stāvos. Eļļas apkure, 2 modernas virtuves, iebraucamais ceļš, garāža. Prasītā cena $18.000.

Pie mūsu kaimiņiem Lietuvjiem

„Draugas" 14. marta numurā autors V. Š raksta par latviešu skautiem Čikāgā, kas, kā liekas, ir bijuši pirmie — ieštājušies par biedriskuma un draudzības parādīšanu saviem kaimiņiem ,ne ar vārdiem, bet jau ar darbiem. Latviešu skauti ielūguši lietuviešus savā 3. marta sarīkojumā. Piedalījās 30 lietuvju skauti. Autors raksta: „Tā bija viena no nedaudzajām izdevībām, kad mēs varējām draudzīgi satikties ar saviem brāļiem - kaimiņiem, lai tuvāk sapazītos." Sarīkojumā uzstājās arī lietuviešu skauti ar dziesmām un tautiskām dejām. „Latvieši atbildēja ar, Valio Lietuva, un aplausiem," raksta lietuvietis.

Te atzinība pienākas latviešu skautu vadītājiem A. Osim un P. Vīlipam. Atvadoties abi vadītāji pateikušies lietuviešiem par piedalīšanos un izsacījuši cerību ,ka arī turpmāk satiksies biežāk, lai nostiprinātu draudzību. Vai to pašu nevarētu darīt Jaunatnes apvienības pulciņi baltiešu kolonijās?

♣

Redzot lielos trūkumus jaunatnes literatūras druvā, Kanadas lietuviešu kultūras fonds 14. marta „Draugas" numurā izsludinājis konkursu. 500 dolaru jaunatnes drāmai, 300 dol. jaunatnes stāstam — leģendai un 300 dol. bērnu literatūrai (no 8 g. v. -14 g. v.).

♣

Lietuviešu dienas laikraksts „Draugas" izsludinājis savu sesto $1000,- balvu romānu konkursam.

♣

Lietuvieši, tāpat kā latvieši, nodarbojas ar globālās apvienības dibināšanu, kas apvienotu visus lietuvjus brīvajā pasaulē.

Pagājušā mēneša vidū (18.) Toronto bija satikušās ASV un Kanadas lietuviešu apvienības valdes,lai pārrunātu „Pasaules lietuviešu apvienības" dibināšanu. Ievērojot faktu, ka ASV dzīvo lietuvju vairākums, „jumta organizācijas" valdes sēdeklis atradīsies ASV. Sēdes dalībnieki nāca pie atzinuma, ka nekavējoties abām valdēm jārada 7 vīru pagaidu trimdas valdība, kuŗas sēdeklis tika izraudzīts Ņujorkā.

♣

Ik gadus lietuviešu rakstnieku apvienība piešķir balvu labākajam gara darbam. Šogad šo premiju $500 apmērā saņēma dzejnieks Henrikas Radauskas, nobalsojot pašiem rakstniekiem, par dzeju krājumu „Ziemas dziesma" (Ziemos daina).

Radauskas dzimis 1910. g., beidzis Paņevežas skolotāju semināru (1929. g.) un no 1930 - 35. g. turpinājis studijas Vītauta Dižā universitātē humānitāro zinātņu fakultātē. Darbojies par redaktoru Klaipēdas radiofonā, vēlāk strādājis Izglītības ministrijas grāmatu izdevniecības komisijā un kara laikā bijis valsts izdevniecības virsredaktors. No 1950. g. Radauskas dzīvo Čikāgā. Līdz šim dzejnieks paspējis izdot trīs dzejoļu krājumus (Fontanas — 1935. g., Svītra debesīs — 1950. g. un aizgājušā gadā — Ziemas dziesma), bez tam H. Radauskas daudz rakstījis periodikā, ievietodams oriģinālus komponējumus, tulkojis dzeju no cittautu valodām, rakstījis recenzijas utt. Dzejnieks krasi atšķiras no savas tautas dzejniekiem ar meistarisku dzejas formu, domu svaigumu un oriģinālu tematiku.

Balvu dzejniekam pasniegs lietuviešu literatūras svētku dienā, kuŗu šogad lietuviešu rakstnieku biedrība rīko 25. martā Lietuvju auditorijā Čikāgā.

♣

Prezidents Eizenhauers izraudzījis lietuvieti Juozu Simani no Bridžportas (Konnektikutas valsts) par vice-konsulu Štutgartē, Vācijā.. J. Simanis beidzis Jēlas un Indiānas augstskolas un studējis valsts institūta ārlietu nodaļā, Vašingtonā.

♣

Amerikas lietuviešu apvienība piešķīrusi $250,- lietuviešu studentu žurnāla „Lituanus" pabalstam. (Žurnāls iznāk angļu valodā, ik pa ceturksni gadā). Pirms gada bija atvēlēts tikai $150,-. Lietuvieši ir sapratuši, ka jaunatnes literāriem pasākumiem nepieciešams materiālais atbalsts. Pabalstus piesūta arī daudzas privātpersonas. (Lituanus februāra numurs jau iznācis, to var iegādāties par $ 25 c. rakstot: Lithuanian Student Association, Inc. Secretariate for External Relations, Box 652, Station A, Champaign, Illinois. **Atoms.**

EDGARU TILTIŅU

no Valdemārpils lūdz uzdot savu adresi LA redakcijā. Ziņas no Latvijas

PĀRDODAMA VASARAS ATPŪTAS VIETA

Ļoti izdevīgs pirkums, Bala, Ont., Gravenhurst tuvumā, 100 jūdžu no Toronto

200 pēdu ezera krasts un 200 pēdu lielceļa malā. Cenā ietelp restorāns, pilnīgi iekārtots ar 40 sēdvietām, 14 mēbelētas kabīnes. Galvenā ēka ar atpūtas telpu un 5 guļamistabām, 2 laivu mājas ar laivām.

Iemaksa apm. $6.000, pilna cena $28.000. 3½ mēnešu sezonā tīrs atlikums $7.500.

Lūdz zvanīt

RO 2-8255

B. PURIŅAM

MAN & MARTEL REALTORS

2336 Bloor St., W., Toronto

PAZIŅOJUMS

Redzot, ka bārenis Ivars Cibulis mūsu cerības neattaisno, neizrāda pat gribu un vēlēšanos laboties, bet gan 18. marta vakarā izdarīja laupīšanu uz ielas, es ar šo paziņoju, ka visas uzņemtās saistības un gādību par viņu ar 1956. g. 20. martu pārtraucu. Manā rīcībā ir neizlietoti 97 dolari, kas saņemti caur DV organizāciju. Bez tam no DV Norandas saņemtie 52 dol., kas bija domāti C. izglītības turpināšanai, ir nogulditi bankā uz Cibuļa vārdu, no bankas tos var izņemt pret Cibuļa un manas sievas parakstiem, lūdzu DV norādījumus, kā man tālāk rīkoties ar pārpalikušajiem līdzekļiem.

Ar patiesu cieņu, P. Erts.

*

18. marta vakarā Cibulis kopā ar otro bāreni uzbrukuši Toronto,Coxwell Ave, sievietei, atņēmuši tai rokas somiņu ar 3 dol. un dokumentus. Pēc nodarījuma metušies bēgt, bet izsauktā policija tos noķērusi. Abi vainīgie apcietināti un gaida nolikto tiesu nāk. pirmdien. Cibulis vēl arvien atrodas apcietinājumā, bet otro viņa aizbildņi no cietuma izņēmuši pret drošību.

Pirmās pāris nedēļas Cibulis bijis godīgs un kārtīgs zēns, bet vēlāk sācis neklausīt audžu vecākus, līdz beidzot svētdienas vakarā spēris noziedzīgo soli. Cibuļa darba devējs bijis pārsteigts, kad uzzinājis notikušo, jo darbā C. uzrādījis labas sekmes.

Priecīga ziņa smēķētājiem

Pēc daudzajiem smēķēšanas noliedzējiem, franču profesoram Leonam Binetam, Parīzē, beidzot ir arī sakāms kāds priecīgs vārds: smēķēšana lieliski palīdzot novērst galvas sāpes un apkarojot nogurumu, labs dūms paaugstinot cukura sastāvu asinīs un pavairojot sarkanos asins ķermenīšus, tāpat uzlabojot žults darbību. Jālerobežojot tikti smēķu skaits un jāatradinoties no tabakas dūmu dzīlievilkšanas paušās.

Pašapkalpošanās pārtikas preču veikals

ATLAS FOOD

PIEDĀVĀ:

- **Importētus konservus, sierus, saldumus un cepumus.**
- **Eiropas gaumē izstrādātus gaļas un desu ražojumus, maizes, kūkas un tortes.**
- **Vienmēr svaigi piena produkti, augļi un saknes.**

Pārbaudiet mūsu preču augstvērtīgo kvalitāti un to zemās cenas. Ietaupiet laiku, pasūtinot par tālruni

LE 2-4028

Ātra un brīva piegāde

1533 Queen St. W., Toronto

BĒRZIŅŠ un STEINHARDS

VĪRS, KURA VĀRDU PIEMIN AR ŠAUSMĀM

„Velna prokurors" saņem no valsts mēnesī 1300 marku lielu pensiju

Libekā dzīvo kāds Ernst Laucs. Hitlera varas beigu cēlienā viņš bija Tautas tiesu prokurātūras vadītājs, un prasīja nāves sodus saviem tautiešiem jau par to vien, ka viņi apšaubīja Lielvācijas uzvaru. Lauca vārdu ar šausmām piemin visi ,kuŗiem kāds sakars ar 20. jūlija pret Hitleru vērsto atentātu .Laucs, kuŗa rīcībā bija nodoti apsūdzētie, nodeva pēdējos Gestapo nežēlībai, un pēc atzīšanās personīgi uzstājās Tautas tiesā, prasīdams apsūdzētiem nāvi pakarot. Ka visa tiesas procedūra bija tikai farss, tas Laucam arī bija zināms, jo Hitlers jau bija pavēlējis visus uzkārt. Tiesas izmeklēšana vēl nebija nobeigta, kad Laucs lika jau paziņot Berlīnes universitātes Anatomiskam institūtam, ka tā ļaudis var ierasties pēc pakārto līķiem. Kad ģenerālis Hepkins pēdējo vārdā lūdza nāvi nošaujot, Laucs ciniski atcirta, ka šī nozieguma sodīšanai lodes esot par dārgu.

Šlēzvigholšteinas finanču ministrija šim dižprokuroram visu laiku izmaksāja 1342 marku pensijas mēnesī. Nu pēc 3 gadiem Bonnas valdība atjēgusies, kāds vīrs no vācu nodokļu maksātāju ārtavām saņem karaliskas mēnešmaksas. Lietā ievadīta izmeklēšana, bet Bundestagprezidents Gerstenmeijers, viens no 20. jūlija atentāta sazvērniekiem, pieprasījis Lauca tiešāšanu par slepkavību

Vācu armijā drīz viss būs „pa vecam."

Nu visi prieki ar ērtībām vācu karavīriem izbeigsies. Bonnas aizsardzības ministrija atzinusi, ka putu gumijas gultas pēli un aptekšnes kazarmju ēdamzālēs un apkalpotājas telpu uzkopšanai pārslogot armijas budžetu. Šādām „labierīcībām" neesot arī nekāda aizsardzības vērtība. Zobgaļi tagad smīn: lai jaundibināmā armija pievilktu brīvprātīgos, tiem sola ērtības un pēļus, kad tie tikuši jau līdz kazarmām, viņus guldina parastajās gultās, pašiem liek sevi apkalpot un apkopt.

Amerikas Balss raidījumi sasniedz mērķi

Amerikas Balss noraida aizdzelzs aizkara ziņas par Chruščeva slepeno ziņojumu 20. kongresa slēgtajā sēdē.

Šī raidītāja direktors Kings, kas februārī bijis Maskavā un Varšavā, pārliecinājies, ka gandrīz visi Amerikas Balss raidījumi angļu valodā sasniedzot mērķi, turpretim citās valodās tikai pa daļai.

VALDES SĒDE

LSAK valdes sēde notiks 1956. g. 25. martā, plkst. 10-os Centrālā YMCA'ā, College ielā 40. Visi nozaru vadītāji lūgti piedalīties.

„ES ESMU . . ."

(Pārnesums no 5. lpp.)

žesta vadīts, koris veica arī Mocarta Rekviema fragmentus, tāpat iejūtīgi izskanēja arī īsākie dziedājumi, kuŗus ievadīja svinīgais „Mūsu Tēvs."

Komponists un koŗa šefs T. Ķeniņš pie ērģelēm izvilināja no instrumenta visas iespējamās noskaņu nianses, lai šis mūzikālais svētbrīdis patiesi pārvērstu ne tikai māksliniecīskās programmas izpildītājus, bet arī visus klausītājus par dzīvības pilniem, zaļojošiem zariem pie tā Kunga vīna koka, lai tas nenokaltu un neizžūtu neilaikā, un lai mūsu sirdis nepārvērstos tuksnesī, kur spēj uzdīgt vairs tikai ļaunuma un skaudības sēkla.

Ka tas tā nav, to pierādīja kā klausītāju apskaidrotās sejas, tā daudzi sirsnīgie sumināuma vārdi un apsveikumi vēlāk pie tējas galda, kādus nācās noklausīties koŗa saimei, un ziedu veltes, īpaši no dziesmu draugiem kollēgām — Dainas koŗa un Kalvja vīriem. **I. V.**

Visjaunākās grāmatas

JĀNIS KLĪDZĒJS

DŽENITORS

428 lpp. $4.00

...Man vienmēr gribas satikt, atrast cilvēku, uz kuŗu es varētu, drīkstētu un man patiktu paskatīties no lejas uz augšu...

ĢIRTS SALNAIS

UGUNS AVOTI

711 lpp. $6.40

...viņas mazā, dzīvīgā sejiņa bija pārlieku nopietna, brīsniņu iegrimstot kādās aizrautīgās pārdomās, bet nezaudēja pievilcību un darīja vēl...

DV

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

SPORTS

R. KADIĶA JUBILEJĀ

Jubilāru R. Kadiķi (pa kr.) apsveic SK sekretārs V. Sulims. J. Kreiļa uzņ.

DVSK saime 17. martā atzīmēja sava vadītāja R. Kadiķa 20 gadu aktīvā sportista gaitas.

No DVKV jubilāru sveica valdes priekšsēdis V. Mukts, pasniedzot DVKV veltījumu (kabatas portfeli).

Toronto nodaļas vārdā sveicienus nesa A. Čivzelis, pasniedzot Toronto nodaļas veltījumu (grāmatu Dzīvā dzeja). Sportistu un labvēļu vārdā R. Kadiķi un kundzi Mirdzu apsveica kluba sekretārs V. Sulims, pasniedzot sportistu veltījumu (gredzenu) un ziedus.

Apsveicēji pateicās jubilāram par veikto darbu 20 gados, sevišķi cildinot trimdas gados veikto latviešu sporta organizēšanas un izveidošanas darbu, ko ar neatlaidību un enerģiju ir veicis R. Kadiķis.

Klātesošie jubilāram novēlēja vēl ilgi darboties latviešu sporta druvā, kā arī panākumus sportā un ģimenes dzīvē. **S.**

SPORTISTU APBALVOŠANA

Sekojot iepriekšējo gadu tradicijai, LSAK nolēmusi apbalvot izcilākos Kanadas latviešu sportistus par sasniegumiem 1955. gada sezonā: airēšanā A. Bredovski,, basketbolā — L. Ploriņu, O. Zommeru,, A. Miezīti, galda tenisā — J. Kāpostiņu, M. Žulpu, tenisā — G. Šperliņu un vieglatlētikā — V. Teteri.

Lasītājiem, kas sekojuši mūsu basketbolistu cīņām, nepiedodama liksies A. Richtera „aizmiršana", tomēr šeit jāpiezīmē, ka sportisti, kas reiz apbalvoti, nākošo 2 gadu laikā nevar tikt apbalvoti. Tādēļ šogad viņu vidū neredzam V. Ādmini, Dz. Toni, A. Richteru, A. Litaunieku un A. Bergvaldu, kas apbalvoti 1954. g. Sportistu apbalvošana notiks kādā no tuvākā laika sarīkojumiem.

LATVIEŠU PANĀKUMI GALDA TENISĀ

Tikko beidzās 2. kārtas spēles kanadiešu līgas spēlēs galda tenisā.

Vislabāk mūsu sportistiem veicies 1. līgā, kur, pabeidzot 2. kārtu, bija 2. labākā vienība. Kopvērtējumā viņi ir trešā vietā, un sacentīsies „play - off" ar lietuviešu Vytis vienību.

TLSK vienībā, kas izcīnījusi šo panākumu, spēlēja Žulps, Eichvalds, Jaunzems, Kūlītis, Paukšens. Individuāli labāko spēlētāju sarakstā 2. vietā ierindojies Žulps ar 74 — 16 punktiem, bet Kuga (Namejs) ir 6. labākais ar 60 — 42 punktiem.

2. līgā TLSK (Orste, Zakis, Bundža, Veilands) 9 vienību konkurencē palika 8. vietā.

3. līgā TLSK vienība (B un E. Skujiņi, Čakurs) ierindojās 5. vietā, bet E. Skujiņš ir līgas 2. labākais spēlētājs.

4. līgā TLSK spēlētāji (Ceinovskis, Balodis, Daņilovs, Ķeniņš, Šebrants) spēcīgā konkurencē palika priekšpēdējā vietā.

SPORTS GRAND RAPIDOS

ASV vidējo valstu meistarība galda tenisā, ko organizē sporta pārvalde vidienas valstīs, notiks š. g. 14. un 15. aprīlī Grand Rapidos. Sacīkšu atbildīgais vadītājs Gunārs Ziediņš, pie kuŗa izdarāma pieteikšanās līdz 1. aprīlim (1437 Robinson S.E. Grand Rapids, Mich.), vai arī pie Helmūta Strēlnieka (2641 Hennepen Ave S. Minneapolis, Minn.). Sacensības notiks kā vīriešiem, tā sievietēm un tajās paredzama kupla piedalīšanās. Apmešanos izkārtos vietējie sporta ļaudis.

SAĪSINĀJUMI: KO TIE NOZĪMĒ?

Izrādās, ka ne tikai latviešu valodai ir uzklupusi saīsinājumu sērga, kas, sevišķi laikrakstos, mulsina lasītājus, bet ar tiem nākas sastapties arī kanadiešiem.

Tāpat, kā dzimušos kanadiešus, tā arī jaunkanadiešus nereti mulsina burtu savījumi, kas parādās gan atsevišķi, gan pirms vai pēc personu vārdiem. Zemāk minēsim dažus no šiem saīsinājumiem, kādi biežāk sastopāmi kanadiešu laikrakstos:

A.D.C. — ģenerāļa adjutants. A.F.C. — Gaisa spēku krusts. A.R.C.M. — Karāliskās mūzikas kolledžas biedrs. A.F.A.M. — brīvmūrnieks. A.T.C.M. — Toronto mūzikas konservātorijas biedrs. A.P. — Ziņu aģentūra „Associated Press." B.A. — Mākslu bakalaurs. B.B.C. — Britu raidstaciju savienība. B.W.I. — Britu Rietumindija. B. Sc. — Zinātņu bakalaurs. B.T.U. — Britu siltuma vienība (siltuma mērs). C.A. — Zvērināts grāmatvedis. F.R.S.A. — Karaliskās mākslas biedrības biedrs. F.R.C.S. — Karaliskās ārstu kolledžas biedrs. F.B.I. — Federālais izmeklēšanas birojs. C.B.E. — Britu imperijas ordeņa kavalieris. C.B.C. — Kanadas raidītāju savienība. C.C.F. — Kanadas sociālistu partija. C.H. — Goda pavadonis. C.M.G. — Sv. Miķeļa un Sv. Džordža ordeņa locekļlis. C.O.D. — Samaksa skaidrā naudā pie preču piegādes. C.P. — Ziņu aģentūra „Canadian Press." C. of E. — Anglijas baznīca. C.S. — Ziņu aģentūra „Canadian Scene." Cwt. — angļu centners. D.F.C. — Izcilais lidotāja krusts (gaisa spēkos). D.S.C. — Izcilais dienesta krusts (kaŗa flotē). D.S.O. — Izcila dienesta ordenis (visu veidu dienestos). G.G. — Ģenerālgubernātors. G.C. Džordža krusts. H.C. — Tautas vietnieku nams. H.R.H. — Viņa (vai Viņas) karaliskā augstība. H.L. — Lordu palāta. H.M.-C.S. — Viņas Majestātes Kanadas kuģis. Hon. — Goda, — cienījāms. I.L.O. — Starptautiskā darba organizācija. K.B.E. — Britu imperijas ordeņa bruņinieks. Lib. — Liberāls (politikā). L.H.D. — Literatūras doktors. M.C. — Militārais krusts (armijā). M.D. — Medicīnas doktors. M.P. — Parlamenta loceklis. M.P. — Militārā policija. N.S.F. — Nav pietiekāma seguma (pie čekiem). O.H.M.S. — Viņas Majestātes dienestā. O.M.I. — Šķīstās Marijas oblate (reliģijā). P.C. — Progresīvi kosevātīvie (politikā). Ph.D. — Filozofijas doktors. P.M. — Ministru prezidents. Q.C. — Karalienes padomnieks. R.C.A. — Karaliskā Kanadas artilerija; Amerikas radio savienība. R.M.C. — Karaliskā militārā kolledža. R.N. — Reģistrēta slimo kopēja; Karaliskā kaŗa flote. R.F.C. — Karalisko lidotāju korpuss. S.S. — Tvaikonis.

VISĀDA VEIDA

KVALITĀTES PĀRBAUDĪTA APAKŠVEĻA

Atmaksājas uzmeklēt PENMANS izkārtni, lai iegūtu sevišķi vērtīgu labākās kvalitātes.

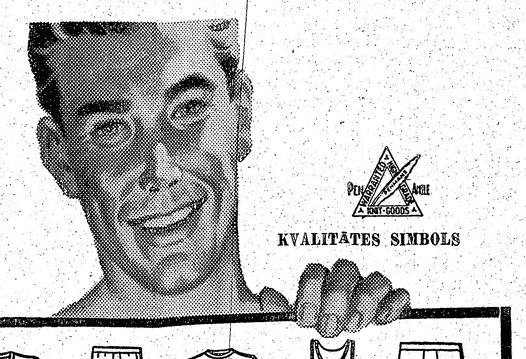

KVALITĀTES SIMBOLS

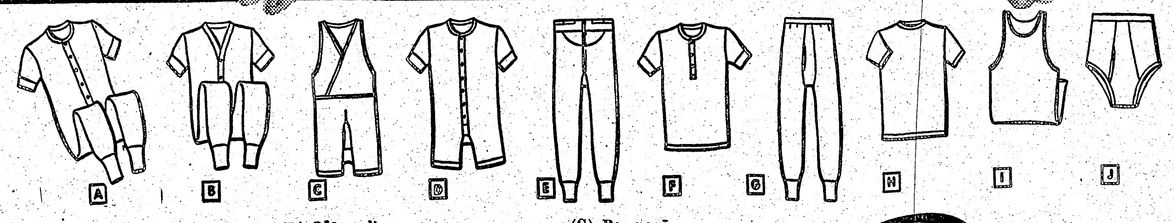

(A) **Īsas piedurknes** Penmans 253 balts Kombinē līdz potītēm 251 dabiskā kr. 223 2-dziju balts 222 2-dziju dab. kr.

(B) **V-Mugura** Penmans 2530 balts, Īsas piedurknes, 2510 dabiskā kr. kombinē līdz potītēm.

(C) **Krustām šķērsām** Bez piedurknēm, ar vienu pogu, kombinē līdz potītēm. Penmans 253 balts. 251 dabiskā kr.

(D) **Līdz ceļiem** Kombinē ar īsām piedurkn. Penmans 253 balts. 251 dabiskā kr.

(E) **Apakšbikses** Līdz potītēm pogājamas. Penmans 253 balts 251 dabiskā kr. 223 2-dziju balts 222 2-dziju dab. kr.

(F) **Pogājamā priekša** Krekls ar īsām piedurknēm Penmans 253 balts 251 dabiskā kr. 223 2-dziju balts 222 2-dziju dab. kr.

(G) **Bez pogām** Elastīgs, balts, garumā līdz potītēm Penmans 253 balts 251 dabiskā kr.

(H) **T-krekli** Vīriešiem un zēniem

(I) **Sporta krekli** Vīriešiem un zēniem ar vai bez gumijas

(J) **Biksītes** Vīriešiem un zēniem ar vai bez gumijas

Penmans

BALBRIGGAN

VIEGLA SVARA APAKŠVEĻA

B 4-6